

รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17

ปริญญาณิช
ของ
จันทร์เพ็ญ บัวแก้ว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา
พฤศจิกายน 2544
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๗๖ ๑ ๒๗
๑๖๖๖๒๘
๑๖๖๖

รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17

บทคัดย่อ
ของ
จันทร์เพ็ญ บัวแก้ว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา

พฤศจิกายน 2544

1๖๖๐๖๖

จันทร์เพ็ญ บัวแก้ว. (2544). รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17.

ปริญญาโท กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรถชัย น้อยศิริ, อาจารย์สุทธิ พานิชเจริญนาม.

จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษารูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬาบาสเกตบอลหญิงที่เข้ารอบ 4 ทีมสุดท้ายในการแข่งขันได้แก่ ทีมนครศรีธรรมราช ทีมอ่างทอง ทีมกรุงเทพมหานคร และทีมนครสวรรค์

ผลการศึกษาพบว่า

รูปแบบการรุกรวมทั้ง 4 ทีม

1. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.46 ประสบผลสำเร็จ 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.66 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.42 และใช้แบบ จัม ช็อต จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 78.57
2. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 จำนวน 296 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.91 ประสบผลสำเร็จ 115 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.20 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.82 และใช้แบบ จัม ช็อต จำนวน 83 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 72.17
3. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1 จำนวน 106 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.30 ประสบผลสำเร็จ 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.84 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.31 และใช้แบบ จัม ช็อต จำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.68
4. ใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 117 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.31 ประสบผลสำเร็จ 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.84 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.79 และใช้แบบ จัม ช็อต จำนวน 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.20

รูปแบบการป้องกันรวมทั้ง 4 ทีม

1. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 345 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.20 ประสบผลสำเร็จ 206 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.71
2. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2-3 จำนวน 135 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.60 ประสบผลสำเร็จ 86 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 63.70
3. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1-2-2 จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.20 ประสบผลสำเร็จ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00
4. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1-3-1 จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.56 ประสบผลสำเร็จ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00
5. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังค้ำแบบโซน 1-2-2 ครั้งสนาม จำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.24 ประสบผลสำเร็จ 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.92
6. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังค้ำแบบโซน 2-2-1 เต็มสนาม จำนวน 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.20 ประสบผลสำเร็จ 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.57

PATTERN OF PLAYING IN WOMEN BASKETBALL COMPETITION
IN THE 17TH OF YOUTH NATIONAL GAMES

AN ABSTRACT
BY
CHANPHEN BAUKEAW

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Physical Education
at Srinakharinwirot University
November 2001

Chanphen Baukeaw. (2001). *Pattern of Playing in Women Basketball Competition in the 17th of Youth National Games*. Master thesis, M. Ed (Physical Education) Bangkok : Graduate School Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assist. Profs. Samatchai Noisiri, Mr. Suthi Panitchareonnam.

This study was intended to study the playing patterns of the women's basketball competition in the 17th Youth National Games. The subjects were woman players of the final 4 teams, namely, Nakhornsri thamarat, Angthong, Bangkok, and Nakhonsawan.

It was found as follows :

For the offensive patterns of those 4 teams :

1. All four teams used the offensive patterns as 2-1-2 or 2-2-1 for 30 times (5.46%), found successful 14 times (46.66%), with the lay-up shot for 3 times (21.42%) and the jump shot for 11 times (78.57%).
2. The offensive pattern of 1-2-2 was used for 296 times (53.91%), found successful for 115 times (40.20%), with the lay-up shot for 32 times (27.82%) and the jump shot for 83 times (72.17%).
3. The offensive pattern of 1-3-1 was used for 106 times (19.30%), found successful for 38 times (35.84%), with the lay-up shot for 10 times (26.31%) and the jump shot for 28 times (73.68%).
4. The fast break offensive pattern was used for 117 times (21.31%), found successful for 63 times (53.84%), with the lay-up shot for 32 times (50.79%) and the jump shot for 31 times (49.20%).

For the defensive patterns of all 4 teams :

1. The defensive man-to-man pattern was used for 345 times (55.20%), found successful for 206 times (59.71%).
2. The defensive zone 2-3 pattern was used for 135 times (21.60%), found successful for 86 times (63.70%).
3. The defensive zone 1-2-2 pattern was used for 20 times (3.20%), found successful for 10 times (50.00%).
4. The defensive zone 1-3-1 pattern was used for 16 times (2.56%), found successful for 8 times (50.00%).
5. The defensive half-court zone press 1-2-2 pattern was used for 39 times (6.24%), found successful for 30 times (76.92%).
6. The defensive full-court zone press 2-2-1 pattern was used for 70 times (11.20%), found successful for 41 times (58.57%).

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17

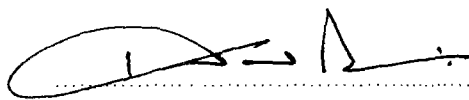
ของ

นางสาวจันทร์เพ็ญ บัวแก้ว

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

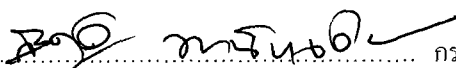
วันที่ 28 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2544

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรถชัย น้อยศิริ)

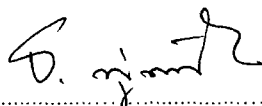
กรรมการ

(อาจารย์สุทธิ พานิชเจริญนาม)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียมศักดิ์ พานิชชัยกุล)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ธงชาติ พู่เจริญ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้ สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาอย่างสูง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรถชัย น้อยศิริ ประธานควบคุมปริญญาโท อาจารย์สุทธิ พานิชเจริญนาม กรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียมศักดิ์ พานิชชัยกุล และอาจารย์ชงชาติ พุทธิธรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนต่าง ๆ เป็นอย่างดี จนผู้วิจัยดำเนินการทำปริญญาโทฉบับนี้จนสำเร็จ สมบูรณ์ ได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม พิมพา ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา สุทธิพันธ์ และรองศาสตราจารย์สุปราณี ขวัญบุญจันทร์ ที่ช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการทำปริญญาโท ฉบับนี้ เป็นอย่างสูง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ คณาจารย์ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และ น้อง ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน ในการศึกษาตั้งแต่เริ่มต้น ตลอดจนปริญญาโทฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

จันทร์เพ็ญ บัวแก้ว

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	3
ตัวแปรที่ศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
ทักษะพื้นฐานในการเล่นเป็นทีม	4
ลักษณะรูปร่างหรือเกณฑ์การพิจารณาค่าแหน่งผู้เล่น	7
ข้อเสนอแนะสำหรับการรุก	8
ข้อผิดพลาด 10 ประการเมื่อตกเป็นฝ่ายรุก	9
หลักในการรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งป้องกันแบบโซน	10
รูปแบบการรุก 6 แบบ	13
รูปแบบการป้องกัน 4 แบบ	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
งานวิจัยในต่างประเทศ	38
งานวิจัยในประเทศ	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	42
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	42
วิธีจัดกระทำข้อมูล	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53
ความมุ่งหมายของการวิจัย	53
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
วิธีจัดกระทำข้อมูล.....	53
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
อภิปรายผล.....	57
ข้อเสนอแนะ.....	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	65
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	67

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมนครศรีธรรมราช.....	43
2 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมอ่างทอง.....	44
3 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมกรุงเทพมหานคร.....	45
4 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมนครสวรรค์.....	46
5 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมรวมทั้ง 4 ทีม.....	47
6 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมนครศรีธรรมราช.....	48
7 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมอ่างทอง.....	49
8 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมกรุงเทพมหานคร.....	50
9 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมนครสวรรค์.....	51
10 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมรวมทั้ง 4 ทีม.....	52

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงการตั้งป้องกันแบบ โชน 1-2-2 คवरุกแบบ 1-3-1 หรือ 2-3.....	10
2 แสดงการตั้งป้องกันแบบ โชน 1-3-1 คवरุกแบบ 1-2-2 หรือ 2-1-2.....	11
3 แสดงการตั้งป้องกันแบบ โชน 2-1-2 คवरุกแบบ 1-3-1 หรือ 1-2-2.....	11
4 แสดงการตั้งป้องกันแบบ โชน 2-3 คवरุกแบบ 1-3-1 หรือ 1-2-2.....	12
5 แสดงการตั้งป้องกันแบบ โชน 1-2-2 คवरุกแบบ 1-3-1 หรือ 2-2-1.....	12
6 แสดงการตั้งป้องกันแบบ โชน 2-2-1 คवरุกแบบ 1-3-1 หรือ 1-2-2.....	13
7 แสดงรูปแบบพื้นฐานการรุกแบบ 2-1-2	13
8 แสดงแบบพื้นฐานการรุกแบบ 2-2-1	14
9 รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 แบบที่ 1	14
10 รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 แบบที่ 2	15
11 รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 แบบที่ 3	15
12 รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 แบบที่ 4.....	16
13 รูปแบบการรุกแบบ 2-2-1 แบบที่ 1	16
14 รูปแบบการรุกแบบ 2-2-1 แบบที่ 2	17
15 แสดงรูปแบบพื้นฐานการรุกแบบ 1-2-2	17
16 รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 แบบที่ 1	18
17 รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 แบบที่ 2	18
18 รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 แบบที่ 3	19
19 รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 แบบที่ 4	19
20 แสดงพื้นฐานการรุกแบบ 1- 3- 1	20
21 รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1 แบบที่ 1.....	20
22 รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1 แบบที่ 2.....	21
23 รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1 แบบที่ 3.....	21
24 รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1 แบบที่ 4.....	22
25 แสดงพื้นฐานการรุกแบบ 1-4	22
26 รูปแบบการรุกแบบ 1-4 แบบที่ 1	23
27 รูปแบบการรุกแบบ 1-4 แบบที่ 2	23
28 รูปแบบการรุกแบบ 1-4 แบบที่ 3	24
29 รูปแบบการรุกแบบ 1-4 แบบที่ 4	24
30 แสดงรูปแบบพื้นฐานการรุกแบบหมุนสลัที่หรือสลัตำแหน่ง	25

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
31 รูปแบบพื้นฐานการรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง แบบที่ 1	25
32 รูปแบบพื้นฐานการรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง แบบที่ 2	26
33 รูปแบบพื้นฐานการรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง แบบที่ 3	26
34 รูปแบบพื้นฐานการรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง แบบที่ 4	27
35 แสดงรูปแบบพื้นฐานการรุกแบบรวดเร็วหรือ”ลักไก่”	27
36 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วแบบที่ 1.....	28
37 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วแบบที่ 2.....	28
38 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วแบบที่ 3.....	29
39 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วแบบที่ 4.....	29
40 แสดงรูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน แบบที่ 1.....	30
41 แสดงรูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน แบบที่ 2	30
42 แสดงรูปแบบการป้องกันการแบบโซน 2-1-2	31
43 แสดงรูปแบบการป้องกันการแบบโซน 2-3	31
44 แสดงรูปแบบการป้องกันการแบบโซน 1-2-2	32
45 แสดงรูปแบบการป้องกันการแบบโซน 3-2	32
46 แสดงรูปแบบการป้องกันการแบบโซน 1-3-1	32
47 แสดงพื้นที่อันตรายของฝ่ายรุก	33
48 แสดงการป้องกันแบบบีบบังคับคนต่อคนเต็มสนาม	34
49 แสดงการป้องกันแบบบีบบังคับคนต่อคนครึ่งสนาม	34
50 แสดงการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1-2-2 เต็มสนาม.....	35
51 แสดงการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 2-2-1 เต็มสนาม.....	35
52 แสดงการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1-2-2 ครึ่งสนาม.....	36
53 รูปแบบการป้องกันแบบผสมกล่องสี่เหลี่ยม	36
54 รูปแบบการป้องกันแบบผสม 1-3	37
55 รูปแบบการป้องกันแบบผสม 1-2-1	37

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กีฬาบาสเกตบอลเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมานาน ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ อุดม ทิมพา (2544 : คำนำ) โดยกล่าวไว้ว่า กีฬาบาสเกตบอลได้มีบทบาทในหลักสูตรของโรงเรียนต่าง ๆ ภูมิภาค 60 ปีแล้ว นับตั้งแต่กีฬานี้ได้เผยแพร่เข้ามาในทวีปเอเชีย และเข้าสู่ประเทศไทย โดยสมาคม วาย เอ็ม ซี เอ และยังมีบทบาทในหลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน และจะเห็นได้จากการแข่งขันในระดับต่าง ๆ เช่น กีฬานักเรียน กีฬามหาวิทยาลัย กีฬาเยาวชนแห่งชาติ และกีฬาแห่งชาติ ในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ถือได้ว่าเป็นการแข่งขันที่สูงสุดในระดับเยาวชน ซึ่งเป็นการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศในกีฬาบาสเกตบอลของประเทศไทย การแข่งขันกีฬาบาสเกตบอลผู้เล่นต้องอาศัยทักษะเบื้องต้นต่าง ๆ เช่น การรับส่งลูกบาสเกตบอล การเลี้ยงลูกบาสเกตบอล และการยิงประตูบาสเกตบอล สมรรถชัย น้อยศิริ (2536 : 125) ได้กล่าวไว้ว่า “เมื่อนำไปใช้ในการเล่นทีมต้องนำไปผสมผสานรวมทั้งต้องมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีในการเล่นทีม นอกจากจะใช้ทักษะพื้นฐานสำหรับผู้เล่นแต่เพียงผู้เดียวแล้วยังต้องนำไปใช้ประกอบกับผู้เล่นคนอื่น ๆ เพื่อให้เกิดผลดีและเกิดประโยชน์กับทีมมากที่สุด ในการเล่นเป็นทีมนั้นต้องประกอบด้วยฝ่ายรุกและฝ่ายป้องกัน” การเล่นเป็นทีมเป็นส่วนสำคัญของการเล่นบาสเกตบอล แต่ทีมจะประสบความสำเร็จในการแข่งขันนั้นต้องอาศัยทั้งรูปแบบการรุกและรูปแบบการป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรูปแบบการรุกและรูปแบบการป้องกันในการเล่นบาสเกตบอลมีรูปแบบมากมายหลายอย่าง และรูปแบบแต่ละอย่างมีความสำคัญเท่าเทียมกัน เป็นหน้าที่ของผู้ฝึกสอนที่จะแก้ปัญหาและเห็นว่ารูปแบบไหนมีความเหมาะสมเมื่อนำมาใช้แล้วทำให้ทีมได้เปรียบ ซึ่งการเลือกใช้รูปแบบการรุกควรจะใช้รูปแบบการรุกลักษณะใดนั้นต้องขึ้นอยู่กับฝ่ายป้องกันด้วยว่าฝ่ายป้องกันใช้ลักษณะการป้องกันอย่างไร และในการแข่งขันแต่ละครั้งอาจจะมีการใช้รูปแบบการเล่นทั้งการรุกและการป้องกันแตกต่างกันออกไปในแต่ละครั้งของการแข่งขัน

รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลถือว่ามีความสำคัญมากต่อความสำเร็จของทีมนอกเหนือจากความสามารถของผู้เล่น ด้วยเหตุนี้รูปแบบการเล่นจึงเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการแข่งขันบาสเกตบอล รูปแบบการเล่นมีมากมายหลายรูปแบบ ทั้งในรูปแบบการรุกและการป้องกัน รูปแบบแต่ละรูปแบบจะมีรายละเอียดปลีกย่อยมากมาย ผู้ฝึกสอนซึ่งมีหน้าที่ที่จะตัดสินใจเลือกใช้รูปแบบการเล่นให้เหมาะสมกับลูกทีมและสถานการณ์ และยังศึกษารูปแบบการเล่นของคู่ต่อสู้เพื่อเลือกนำมาใช้และทำให้ทีมได้เปรียบในการแข่งขันมากที่สุดจากการศึกษารูปแบบการเล่นบาสเกตบอล นพดล เกตุประทุม (2536 : บทคัดย่อ) “รูปแบบการเล่นได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอยู่ตลอดเวลา และจากการศึกษาในปี 2535 ได้ศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลในกีฬามหาวิทยาลัยของทีมชาติพบว่าการรุกแบบรวดเร็วเป็นแบบที่ใช้ในการรุกมากที่สุด การป้องกันแบบคนต่อคนเป็นแบบที่ใช้การป้องกันมากที่สุด” ในปัจจุบันมีรูปแบบการเล่นอยู่หลายรูปแบบ

เจเลีย พิมพันท์ ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการรุกแบ่งได้เป็น 2 แบบคือ การรุกช้า (Slow or Deliberate Attack) และการรุกเร็วหรือการเล่นเร็ว (Fast Break Attack) ส่วนรูปแบบการป้องกันแบ่งเป็น 4 แบบคือ การป้องกันแบบคนต่อคน (Man to Man) การป้องกันแบบโซนหรือเป็นเขต (Zone Defense) การป้องกันแบบผสม (Combination Defense) และการป้องกันแบบบีบบังคับ (Pressing Defense) เจเลีย พิมพันท์ (2529 : 140)

จากการศึกษารูปแบบการเล่นมีความสำคัญอย่างมากในการแข่งขันเพราะแต่ละทีม มีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ ต้องพยายามนำลูกบอลไปโยนให้ลงห่วงประตูของคู่แข่ง และพยายามป้องกัน ไม่ให้อีกฝ่ายหนึ่งได้ครอบครองลูกบอลหรือทำคะแนน ฉะนั้นแต่ละทีมต้องมีรูปแบบการเล่นที่หลากหลาย เพื่อที่จะปรับเปลี่ยนให้ทันกับสถานการณ์ และนำเอาความรู้เกี่ยวกับทักษะเทคนิคและวิธีการเล่นที่สลับซับซ้อน ความชำนาญทั้งในด้าน การรุก และการป้องกันมาใช้ให้ได้มากที่สุด แต่ในสถานการณ์การแข่งขันจริงไม่ว่าจะเป็นการป้องกัน การรุกแบบใดก็ตามย่อมต้องมีข้อดี และข้อเสียด้วยกันทั้งนั้น ขึ้นอยู่ที่ว่า ผู้ฝึกสอน จะสามารถมองเห็นข้อดีและข้อบกพร่องของทีมตรงกันข้าม และทีมตนเองว่ามีความชำนาญแค่ไหนและขาดความชำนาญในด้านใดบ้าง สามารถแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น ได้เหมาะสมเพียงใด เพราะฉะนั้นก่อนที่จะให้ลูกทีมมีรูปแบบการเล่นอย่างไร ก็ควรจะได้เรียนรู้และศึกษารูปแบบการเล่นให้เสียก่อน

จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า รูปแบบการเล่นที่ใช้ในการแข่งขันบาสเกตบอลมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่นักกีฬาทุกทีมจะต้องฝึกฝน และผู้ฝึกสอนจะต้องศึกษารูปแบบการรุกรูปแบบการป้องกัน และรู้จักเลือกมาใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า งานวิจัยในเรื่องแบบนี้ยังมีน้อยมากและยังเป็นระดับเยาวชนยังไม่มีเลยโดยเฉพาะทีมหญิงเพราะผู้ชายกับ ผู้หญิงมีโครงสร้างที่แตกต่างกันทั้งร่างกายและจิตใจ ความคิด ความรู้สึก และความสามารถในการเล่นบาสเกตบอล ไม่ว่าจะเป็นความเร็ว ความแข็งแรง ความอดทน ดังนั้นรูปแบบการเล่นจึงต้องมีความแตกต่างกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษา รูปแบบการเล่นบาสเกตบอล หญิง ในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อทราบรูปแบบการเล่นของบาสเกตบอลหญิง ในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17

ความสำคัญของการวิจัย

ทราบรูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฝึกสอนกีฬาบาสเกตบอล เพื่อจะได้นำรูปแบบของการแข่งขันไปใช้ในการปรับปรุงทีมบาสเกตบอลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักกีฬาบาสเกตบอลทีมหญิงที่เข้าร่วมการแข่งขัน กีฬายาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 ในรอบ 4 ทีมสุดท้าย

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ นักกีฬาบาสเกตบอลหญิง
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ รูปแบบการเล่นบาสเกตบอล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการเล่นบาสเกตบอล หมายถึง ระบบหรือวิธีการเล่นบาสเกตบอลที่ใช้ในการแข่งขันแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 รูปแบบการรุก หมายถึง ระบบหรือวิธีการเล่น โดยมีจุดมุ่งหมาย สมเกียรติ อักขรดิ้ง. (2542 : 1) ของแต่ละทีม ก็คือ พยายามโยนลูกบอลให้ลงในห่วงประตูของคู่แข่ง โดยมียุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้ รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1, รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2, รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1, รูปแบบการรุกแบบ 1-4, รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่ และรูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว

1.2 รูปแบบการป้องกัน หมายถึง ระบบหรือวิธีการเล่น โดยมีจุดมุ่งหมาย อุดม พิมพา. (2544 : บทสัมภาษณ์) ในการป้องกัน คือ พยายามป้องกัน หรือขัดขวางไม่ให้ตรงข้ามครอบครองลูกบอลยิงประตู และทำคะแนนได้ โดยมีรูปแบบการป้องกันดังต่อไปนี้ รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน, รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2-3, รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1-2-2, รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1-3-1, รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1-2-2 ครึ่งสนาม, รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 2-2-1 เต็มสนาม และ รูปแบบการป้องกันแบบผสม

2. กีฬายาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 หมายถึง การแข่งขันกีฬาในระดับเยาวชนอายุไม่เกิน 18 ปี ซึ่งจัดการแข่งขันระหว่างวันที่ 24-31 มีนาคม 2544 ณ สนามกีฬาจังหวัดแพร่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตาม หัวข้อต่อไปนี้

1. ทักษะพื้นฐานการเล่นเป็นทีม
2. ลักษณะรูปร่างหรือเกณฑ์การพิจารณาตำแหน่งผู้เล่น
3. ข้อเสนอแนะสำหรับการรุก
4. ข้อผิดพลาด 10 ประการเมื่อตกเป็นฝ่ายรุก
5. หลักในการรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งป้องกันแบบโชน
6. รูปแบบการรุก 6 แบบ
7. รูปแบบการป้องกัน 4 แบบ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยในประเทศไทย

ทักษะพื้นฐานการเล่นเป็นทีม

ธงชัย เจริญทรัพย์มณี (2539 : 151-152) กล่าวถึงทักษะพื้นฐานการเล่นทีมไว้ดังนี้ การเล่นบาสเกตบอลเป็นเกมที่ต้องเล่นกันเป็นทีม ทีมละ 5 คน ในขณะที่กำลังเล่น หรือกำลังแข่งขันนั้น ทั้ง 2 ทีมจะผลัดเปลี่ยนกัน ใน 2 สถานะคือ สถานะที่เป็นฝ่ายรุก หรือฝ่ายได้ครอบครองบอล เพื่อหาโอกาสหรือช่องทางเข้ายิงประตูทำคะแนน และสถานะที่เป็นฝ่ายรับหรือฝ่ายป้องกัน หรือฝ่ายแย่งลูก และปิดป้องไม่ให้ฝ่ายรุกที่มีลูกบอลอยู่ในมือเข้ายิงประตูเพื่อทำคะแนนได้

ในการเล่นเป็นทีมนี้ผู้เล่น หรือผู้เล่นจะต้องรู้จักนำทักษะพื้นฐานต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ และฝึกหัดมาแล้วนำมาผสมผสานใช้ในโอกาสต่าง ๆ และมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีกับผู้เล่นในทีมคนอื่น ๆ เพื่อให้เกิดผลดีและเกิดประโยชน์กับทีมของตนมากที่สุด

สมรรถชัย น้อยศิริ (2536 : 125) ได้กล่าวไว้ดังนี้ ในการเล่นบาสเกตบอลนั้นหลังจากได้เรียนรู้ทักษะพื้นฐานต่าง ๆ เหล่านี้มาแล้วผสมผสานใช้ในโอกาสต่าง ๆ เพื่อประกอบในการเล่นเป็นทีม นอกจากจะใช้ทักษะพื้นฐานสำหรับผู้เล่นคนอื่น เพื่อให้เกิดผลดี และเกิดประโยชน์กับทีมมากที่สุด ในการเล่นเป็นทีมนี้ประกอบด้วยการรุก และทีมรับ ซึ่งมีวิธีการปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การเล่นเป็นทีมรุก
2. การเล่นเป็นทีมรับ
3. การแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตู

1. การเล่นเป็นทีมรุก

ในทันทีที่ลูกบอลตกไปอยู่ในมือของฝ่ายใด ฝ่ายนั้นก็จะมีสถานะเป็นฝ่ายรุก และเริ่มใช้กลยุทธ์ในการนำลูกเข้ายิงประตู เพื่อทำคะแนนเหนืออีกฝ่ายหนึ่ง โดยผสมด้วยทักษะของการรับ ส่ง เลี้ยง หลอกหลอ หลบ หลีก ยิงประตู และการกระโดดแย่งลูกบอล ในขณะที่เดียวกันนี้เองฝ่ายป้องกัน ซึ่งไม่มีลูกบอลอยู่ในมือ ก็พยายามใช้ความสามารถป้องกันด้วยกลวิธีต่าง ๆ รวมทั้งเข้าแย่งลูกบอลมาเป็นของฝ่ายคนบ้างเช่นกัน

การเล่นบาสเกตบอลมักนิยมแบ่งตำแหน่งหน้าที่ออกเป็น 5 ตำแหน่ง คือ ศูนย์กลาง 1 คน การ์ด 2 คน (ชายและขวา) และหน้า 2 คน (ชายและขวา) ไม่ว่าจะเป็ฝ่ายรุกหรือฝ่ายรับก็ตาม ผู้เล่นแต่ละคนต้องสามารถเล่นได้ทุกตำแหน่งหน้าที่ ดังนั้น เมื่อเป็นฝ่ายรุก ทั้ง 5 คน ก็จะเป็น “หน้าทั้งหมด” แต่ถ้าตกเป็นฝ่ายรับ ทั้ง 5 คน ก็จะเป็น “การ์ด” ทั้งหมดด้วย ทีมใดที่มีโอกาสครอบครองบอลและยิงประตูมากที่สุด มักจะเป็นทีมที่ประสพชัยชนะในการแข่งขัน

1.1 การรุกแบบเป็นเขต (Zone offence)

การรุกแบบเป็นเขตคือ การรุกเมื่อฝ่ายป้องกันทั้ง 5 คน ถอยลงมาป้องกันในพื้นที่ที่ใกล้กับห่วง ประตูในระยะของการทำประตูในระยะใกล้ และระยะกลางดังนั้นฝ่ายรุกจะต้องหาจุดอ่อนของฝ่ายป้องกัน เพื่อเข้าทำประตูในจุดนั้น ๆ จะเห็นได้ว่าจุดระหว่างของผู้ป้องกันนั้นจะเป็นจุดอ่อนที่จะทำให้ฝ่ายรุกเข้าทำประตูได้เป็นอย่างดี

1.2 การรุกแบบคนต่อคน (Man to man offence)

การรุกแบบคนต่อคน คือ การรุกที่ฝ่ายป้องกันทั้ง 5 คน ประกบคู่ทุกคนไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ครึ่งสนาม หรือเต็มสนาม ดังนั้นฝ่ายรุกจำเป็นต้องมีวิธีการที่จะทำให้หลุดพ้นหรือทำให้เกิดการว่างจึงจะทำให้เกิดผลดีต่อการเล่นแบบนี้

หลักในการรุกเมื่อฝ่ายป้องกันแบบคนต่อคน

1. ต้องวางแผนในการ โจมตีไว้ทั้งสองแบบ คือ ทั้งคนต่อคน และเป็นเขต
2. ผู้ที่มีลูกบอลในการที่จะส่งลูกบอลเข้าเล่น ต้องส่งลูกบอลได้ดี
3. การเลี้ยงลูกต้องมีการเลี้ยงลูกน้อยที่สุด
4. เมื่อส่งลูกบอลแล้วต้องวิ่งพาทางที่จะรับลูกบอลต่อไป
5. ถ้าฝ่ายป้องกันตั้งรับช้า ใช้ศูนย์หน้า โจมตี
6. ในการแข่งขันที่ผ่านมา มีการส่งลูก การเลี้ยงลูก การยิงประตู ได้ดีเพียงไรก็นำมาใช้ได้
7. มีการฝึกเป็นประจำเพื่อก่อให้เกิดความชำนาญ

2. การเล่นเป็นทีมรับ

การเล่นทีมฝ่ายรับ ในกีฬาบาสเกตบอลก็เหมือนกับการเล่นทีมฝ่ายรับในกีฬาประเภทอื่น ๆ ที่ต้องการผู้เล่นที่มีความสามารถในการป้องกันดี เพราะการป้องกันที่ดีจะนำมาแห่งชัยชนะ

ความมุ่งหมายของการป้องกัน คือ ไม่ให้ฝ่ายครอบครองลูกบอลยิงประตูได้และเวลาเดียวกันก็พยายามแย่งลูกบอลมาเป็นของฝ่ายตนให้ได้ด้วย สิ่งจำเป็นยิ่งสำหรับเป็นฝ่ายป้องกันก็คือ การควบคุมร่างกาย (body control) กล่าวคือจะต้องมีการทรงตัวที่ถูกต้อง จึงจะช่วยให้การเคลื่อนไหวไปสู่ทิศทางต่าง ๆ ได้รวดเร็ว ความสามารถในการป้องกันของแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก 3 ประการ ดังนี้ การยืน (Stance) การเคลื่อนไหวของเท้า (Footwork) และตำแหน่งของการยืน: (Position)

2.1 การป้องกันแบบเป็นเขต (Zone defense)

การป้องกันเป็นเขต หมายถึงผู้เล่นฝ่ายรับถูกให้รักษาหน้าที่ในขอบเขตที่กำหนดให้ อย่าไปยุ่งเกี่ยวกับหรือก้าวร้าวเขตของผู้อื่นที่เขากำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ การป้องกันเป็นเขตนี้ฝ่ายป้องกันจะตั้งรับอยู่ในเขตพื้นที่โยนโทษ

หน้าที่ปฏิบัติของตำแหน่งในการยืนป้องกัน

การยืนป้องกันคนที่ถือลูกบอล (Guarding the man with the ball) จะต้องยืนอยู่ในตำแหน่งที่สามารถบิบบังคับให้คู่ต่อสู้เคลื่อนที่ไปในทิศทางที่ไม่ถนัดหรือในพื้นที่แคบหรือไปหาเพื่อนของเรา และจะต้องป้องกันอย่างรัดกุมที่สุด ผู้ถือลูกบอลผู้ป้องกันและห่วงประตูกควรเป็นเส้นตรงเดียวกัน

การยืนป้องกันคนที่ไม่ถือลูกบอล (Guarding the man without the ball) ผู้ป้องกันจะต้องระวังการผลัดถ่ายไปรับลูกบอลของฝ่ายรุก และจะต้องยืนอยู่ในลักษณะรูปสามเหลี่ยมเสมอ

แบบฝึกในการยืนป้องกันแบบเป็นเขตนั้น จะต้องดูวิธีการเล่นของฝ่ายรุกด้วย เช่น ฝ่ายรุกมีผู้เล่นที่ฝ่ายรุกยิงประตู ในระยะ ไกลแม่นยำ การป้องกันก็แตกต่างกันออกไป

2.2 การป้องกันแบบคนต่อคน (Man to Man Defense)

การป้องกันแบบคนต่อคนนั้น เป็นวิธีการที่ผู้ป้องกันแต่ละคนจะต้องเลือกจับคู่ที่มีความเหมาะสม หรือให้ได้เปรียบ เช่น ความสูง ความสามารถ ความเร็ว และนอกจากนี้แล้ว การตามคู่ต่อสู้จะต้องตลอดเวลา ซึ่งการป้องกันแบบนี้มีพื้นที่ที่จะป้องกันได้ตามแต่จะตกลงกันในทีม เช่น ป้องกันเต็มสนาม ป้องกันครึ่งสนาม เป็นต้น

การฝึกการป้องกันให้แก่ทีมเป็นการลำบากอย่างยิ่งเพราะสถานการณ์ของการรุกมีหลายวิธี ถ้าเราป้องกันได้ดีคู่ต่อสู้ก็ไม่สามารถโจมตีได้เปรียบเสมือนป้อมปราการที่ไม่ยอมให้ข้าศึกเข้าตีได้ มีแต่ตีข้าศึกให้ออกไป ข้าศึกจะเข้าตีด้วยกลยุทธ์ต่างๆ ต้องมีวิธีป้องกันหลายอย่างเช่น ผู้ฝึกก็เปรียบเสมือนเสนาธิการทหารที่คอยวางแผนแก้ไขให้ที่อยู่เสมอ ถ้าวางแผนไม่ดีแล้วข้าศึกก็จะบดขยี้ได้ง่ายดาย นั่นก็เปรียบเสมือนผู้ฝึกอาจจะไม่มีความสามารถเพียงพอ แต่อย่างไรก็ดี การป้องกันที่ดีนั้นต้องอาศัยความสามารถของผู้เล่นแต่ละคน โดยผนึกกำลังเข้าเป็นปึกแผ่นที่เรียกกันว่าเป็นทีมที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

ผู้ฝึกหลายคนรู้สึกลำบากใจในการที่จะกำหนดผู้เล่นของตน ทำการป้องกันที่มีความสูง ความเร็ว และผู้เล่นที่มีแรงปะทะดี โดยความคิดเห็นของผู้เขียนแล้วผู้เขียนคิดว่าเรื่องเหล่านี้ไม่ค่อยจำเป็นเท่าไร แต่ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เล่นแต่ละคน ซึ่งผู้ฝึกได้พิจารณาอย่างรอบคอบและได้ประเมินผลไว้แล้วว่า ถึงแม้จะมีความสามารถดีเพียงใด บางครั้งก็ไปไม่รอด จะเห็นได้ว่าผู้เล่นที่สูงประมาณ 6 ฟุต เล่นได้ดีเท่าผู้เล่นที่มีความสูงประมาณ 4 หรือ 5 ฟุตและก็มีเสมอที่ผู้เล่นที่เล่นช้า ๆ เล่นป้องกันดีกว่าผู้เล่นที่มีความรวดเร็ว

3. การแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตู

การแย่งลูกบอลให้ได้หลังจากการยิงประตู ที่ไม่ได้ผล เป็นเรื่องลำบากแก่ผู้เล่นทั้งสองฝ่ายจะกระทำได้นั่นเอง เพราะทั้งสองฝ่ายต่างมีความปรารถนาที่จะได้ครอบครองลูกบอลนั้น ในเวลาต่อมา เทคนิคเบื้องต้นของการแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูที่ ไม่ได้ผลที่สำคัญมี 2 ประการ คือ ตำแหน่งในการยืน และการกระโดดแย่งลูกบอล การกระโดดแย่งลูกบอลนั้น ไม่แน่นอน ซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้

- 3.1 ระยะทางของผู้เล่นจากห่วงประตู
- 3.2 ความรวดเร็วของลูกบอลที่ถูก โยนขึ้นไปเพื่อทำประตู
- 3.3 มุมของลูกบอลที่กระดอนกลับมา และ/หรือ
- 3.4 เป็นผู้เล่นฝ่ายรุกหรือฝ่ายรับ

สำหรับเรื่องมุมของการเข้าแย่งลูกบอลจะเหมือนกับมุมของลูกบอลที่กระดอนออกมาหลังจากกระทบกระดานหลังหรือห่วงประตู สิ่งสำคัญที่สุด คือ ผู้เล่นจะต้องยืนอยู่ในตำแหน่งด้านในใกล้ห่วงประตูหรือมุมที่ลูกบอลจะกระดอนกลับมามากกว่าผู้เล่นฝ่ายตรงข้าม โดยใช้วิธีการหมุนตัวกลับหลังหัน ใช้ส่วนหลังกำบังคู่ต่อสู้ไว้

ลักษณะรูปร่างหรือเกณฑ์การพิจารณาคำแหน่งผู้เล่น

ลักษณะรูปร่างของผู้เล่นถือว่าสำคัญมากประการหนึ่ง เพราะกีฬาบาสเกตบอลเล่นลูกบอลด้วยมือ ตัวที่สูงมียาวยิ่งได้เปรียบ นักกีฬาที่มีรูปร่างสูงใหญ่สามารถที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการเล่นดีขึ้นได้อย่างรวดเร็ว เพราะห่วงประตูบาสเกตบอลสูงจากพื้นสนาม 10 ฟุต (3.05 ม.) ซึ่งง่ายสำหรับคนสูงที่จะกดลูกบอลลงห่วงประตู ปัญหา คือ จะหาผู้เล่นที่สูงทัดเทียมกันทั้งทีมเป็นเรื่องยาก ดังนั้น การเลือกตัวผู้เล่นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ครูหรือผู้ฝึกจะต้องตัดสินใจพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ ซึ่งมีหลักเกณฑ์พิจารณาดังนี้

ตำแหน่งการ์ด 1	รูปร่างอาจเล็ก มีความคล่องตัวสูง เป็นผู้เปิด เกม ได้อย่างดีสามารถควบคุมการเล่นไปตามแผนได้ดี ยิ่งประตูรอบนอกได้แม่นยำ
ตำแหน่งการ์ด 2	รูปร่างจะโตกว่าการ์ด 1 มีความสามารถนำลูกบอลขึ้นแดนรุก ได้อย่างรวดเร็ว การรับ ส่ง และเลี้ยงลูกบอลได้ดี ยิ่งประตูรอบนอกได้แม่นยำ

ตำแหน่งหน้า (ปีก) 1	รูปร่างอาจเล็ก มีความสูง มีทักษะในการเล่น ได้ดีมีความสามารถในการยิงประตูแบบต่าง ๆ ดี
ตำแหน่งหน้า (ปีก) 2	รูปร่างอาจโตและสูงกว่าตำแหน่ง (ปีก) 1 มีความสามารถในการกระโดด แอ่งลูกบอล และมีความคล่องตัวดี
ตำแหน่งศูนย์หน้า	รูปร่างสูงใหญ่ มีความสามารถในการหมุนตัวดี ยิงประตูได้อย่างแม่นยำ

ข้อเสนอแนะสำหรับการรุก

สมรรถชัย น้อยศิริ (2535:142-143) กล่าวถึงข้อเสนอแนะในการรุกไว้ดังนี้

1. การส่งลูกทุกครั้งต้องดี มีที่หมาย และแม่นยำการส่งลูกเสีย 1 ครั้ง ก็หมายถึง การเสียการครอบครอง
2. ขอมให้มีการเล่นลูกกระโดด ดีกว่าที่จะส่งลูกเสีย 1 ครั้ง
3. เมื่อริบาวด์ได้ สิ่งแรกที่ทำคือ มองให้ทั่วเพื่อว่าท่านจะได้ส่งลูกไปยังเพื่อนร่วมทีมถ้าเป็นไปได้ มองไปข้างหน้า ด้านข้างเพื่อเป็นการเปิดเกม และเลี้ยงลูกไปยังที่ว่างได้
4. หลีกเลี้ยงการส่งลูกข้ามสนาม การส่งเช่นนั้นจะทำให้ฝ่ายตรงข้ามตัดลูกได้ง่าย
5. เมื่อต้องการส่งบอลให้ฝ่ายเดียวกัน ส่งให้สูง ส่งลูกสูงนั้นทำให้การรับง่ายกว่าลูกต่ำ
6. การเล่นของทุกคนในทีมต้องสัมพันธ์กัน การพยายามที่จะส่ง ยิง เลี้ยงลูกยาว ๆ เพียงคนเดียว นั้นไม่มีประโยชน์ ฉะนั้นควรส่งลูกให้เพื่อนในทีมที่มีโอกาสดีกว่าเรา
7. การยิงประตูทุกครั้งต้องมีเปอร์เซ็นต์ลงห่วงอย่างน้อยร้อยละ 75 อย่ายิงประตูโดยปราศจากความหวัง
8. อย่ายิงประตูในระยะไกล นอกจากเพื่อนร่วมทีมจะอยู่ในตำแหน่งพร้อมที่จะริบาวด์
9. การเล่นลูกเร็ว ควรมองดูว่ามีเพื่อนตามมาหรือไม่ ถ้าเขามีโอกาสดีก็ควรให้ลูกแก่เขาเพื่อยิงประตู ไม่ควรยิงประตูคนเดียวหากไม่แน่ใจ
10. วิ่งแยกกันทันที เพื่อ โอกาสที่จะทำประตูเมื่อแย่งลูกได้
11. การเล่นแบบเร็ว หลังจากส่งลูกไปยังเพื่อนในทีมแล้วให้เคลื่อนที่ตามอย่างรวดเร็วและจับเวลาเพื่อการ ส่งกลับมายังเรา
12. ระวังอยู่เสมอว่าขณะที่ท่านเป็นผู้ครอบครองลูกบอลคู่ต่อสู้ไม่มีโอกาสที่จะทำคะแนนได้
13. วิ่งไปข้างหน้าดีกว่าวิ่งหนีไปที่อื่น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการส่งบอลได้ง่าย

14. หลังจากท่านแย่งลูกได้จากการรีบาวด์ และไม่อยู่ในตำแหน่งการยิงที่ดี ควรมองหาเพื่อนร่วมทีมทางเส้น โยน โทษ เพื่อโอกาสในการยิงประตูง่ายขึ้น
15. ทำการเคลื่อนที่อยู่เสมอ หลีกเลี่ยงการวิ่งอย่างไม่มีจุดหมาย ต้องเป็นผู้เล่นที่ฉลาด
16. ศึกษาคู่ต่อสู้ของท่านตั้งแต่เริ่มเล่น และจะทำให้ได้เปรียบเมื่อเข้าใจจุดอ่อนของคู่ต่อสู้ได้
17. ผู้เล่นทุกคนต้องไม่ยืนนิ่งอยู่กับที่
18. การเล่นเกมเร็วทุกครั้งเมื่อมีโอกาส
19. ผู้เล่นกลางต้องพร้อมที่จะเล่นลูกได้ทันทีทุกโอกาส
20. การวิ่งก็เพื่อหาโอกาสให้คนว่าง เมื่อว่างรีบส่งลูกให้ทันจังหวะเพื่อทำประตู

ข้อผิดพลาด 10 ประการเมื่อตกเป็นฝ่ายรุก (Ten Most Common Offensive Mistake)

ข้อเสนอนี้แตกต่างๆ ดังจะกล่าวต่อไปนี้นั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เล่นฝ่ายรุกควรพยายามหลีกเลี่ยงหรือลดการกระทำเสีย เพราะนอกจากไม่เกิดผลดีแก่ทีมแล้วยังเป็นสิ่งที่ทำให้ ฝ่ายตรงข้ามมองเห็นปมด้อยอีกด้วย การที่โอกาสจะได้เป็นฝ่ายรุกรุนั้นมิใช่เป็นของง่าย และความหมายของการเป็นฝ่ายรุกก็คือ การเพิ่มคะแนนนั่นเอง ดังนั้นสิ่งที่ไม่ควรกระทำต่าง ๆ เหล่านี้ก็ควรละเว้นเสีย ซึ่งจะได้กล่าวเป็นข้อ ๆ ดังนี้

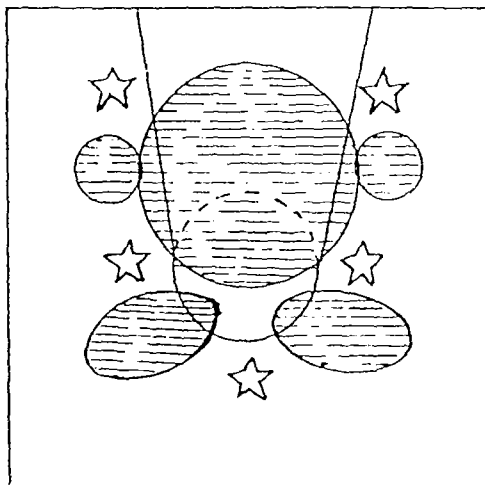
1. เลี้ยงลูกทุกครั้งเมื่อได้ลูก บางกรณีไม่ควรเลี้ยงลูกก็ควรลดเสียการเลี้ยงลูกควรทำได้ใน 2 กรณีเท่านั้น คือ การเลี้ยงลูกเร็ว เพื่อบุกเข้าไปยิงประตูประการหนึ่ง การเลี้ยงลูกหนีคน และเพื่อเตรียมเล่นแบบคือ กรณีที่ 2
  2. หันหลังให้ลูกเมื่อวิ่งขึ้นในแดนหน้า
  3. ทำการยิงประตูเมื่อทีมไม่พร้อม
  4. ทำการยิงประตูเมื่อมีเปอร์เซ็นต์ลงห่วงน้อย และอยู่นอกเขตของการยิงประตู
  5. ไม่วิ่งตามรีบาวด์หลังจากยิงประตูแล้ว
  6. พยายามส่งลูกไปให้ผู้เล่นศูนย์หน้า ทั้ง ๆ ที่ผู้เล่นกลางถูกป้องกันอย่างแข็งแรง
  7. ยืนอยู่กับที่โดยไม่เคลื่อนไหว จนทำให้ฝ่ายป้องกันถอยห่างเพื่อสกัดเอาลูกได้
  8. ไม่ใช่คนสกัดกัน คนกำบัง ในการยิงประตู และการส่งลูก
  9. ไม่ทำการหลอกต่อเสียก่อน - ก่อนที่จะวิ่งไปรับลูก
  10. ยืนไม่ถูกตำแหน่งหรือวิ่งรวมกลุ่มกันขณะทำการรุก

หลักในการรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งป้องกันแบบโซน

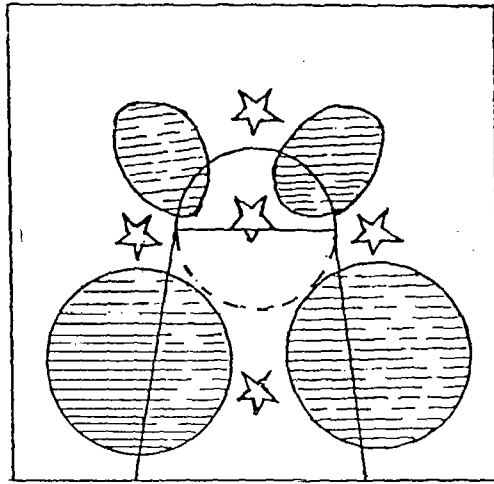
ในการรุกของการเล่นนาสเกตบอล เมื่อฝ่ายป้องกันตั้งรับแบบ โซน ผู้เล่นฝ่ายรุกมีวิธีการรุกดังนี้
 เฉลี่ย พิมพ์พันธุ์ (2529 : 131-133) กล่าวไว้ดังนี้

1. ต้องแน่ใจว่าฝ่ายป้องกันตั้งป้องกันแบบ โซน เราจึงเล่นแผนการรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งป้องกันแบบ โซน
2. พิจารณาให้แน่ใจว่าการตั้งป้องกันแบบ โซนของคู่ต่อสู้เป็นแบบใด (3-2, 1-3-1, 2-1-2, 2-3, 1-2-2, และ 2-2-1)
3. มองหาจุดอ่อนของฝ่ายป้องกันว่าอยู่ตรงไหน
4. วางจุดของผู้เล่นฝ่ายรุกตามรูปแบบของแผนการเล่นในลักษณะรูปสามเหลี่ยมเอาไว้
5. ต้องเคลื่อนที่ตลอดเวลาและพยายามสร้างสถานการณ์ให้ฝ่ายป้องกันสองคนป้องกันเราคนเดียว
6. วิธีรุกเมื่อฝ่ายรับตั้งป้องกันแบบ โซนที่ดีที่สุดคือ การเล่นเร็วหรือดักไก่ (Fast break) ก่อนที่ฝ่ายรับลงมาป้องกันทัน
7. พยายามส่งลูกบอลให้มากที่สุดพยายามทำให้ฝ่ายป้องกันเสียขบวนให้ได้
8. ต้องใจเย็นสุขุม เมื่อขึ้นยิงประตูต้องแน่ใจว่าจะต้องได้ประตูอย่างแน่นอน อย่าใจร้อนรีบด่วน

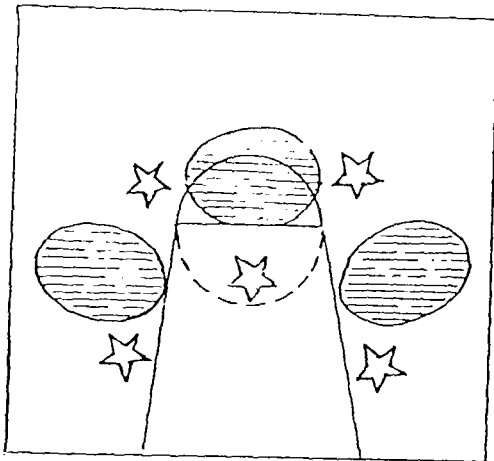
ยิงประตูเสียก่อนในระยะ ไกล การป้องกันแบบ โซนแต่ละแบบจะมีจุดอ่อนที่นักกีฬาและผู้ฝึกสอนต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้เพราะจุดอ่อนของฝ่ายป้องกันจะเด่นของฝ่ายรุก แสดงถึงบริเวณจุดอ่อนที่ฝ่ายรุกสามารถเข้าทำประตูได้ ดังนี้

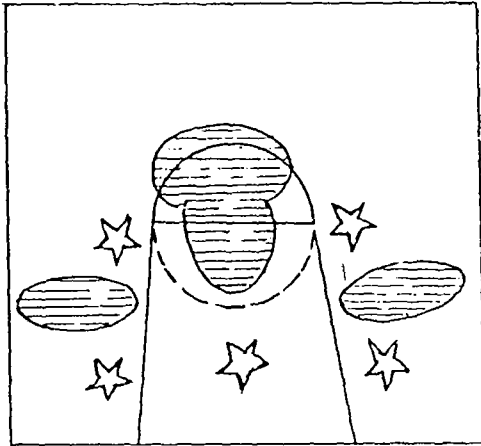
ภาพประกอบ 1 แสดงการตั้งป้องกันแบบ โซน 1-2-2 ควรรุกแบบ 1-3-1 หรือ 2-3

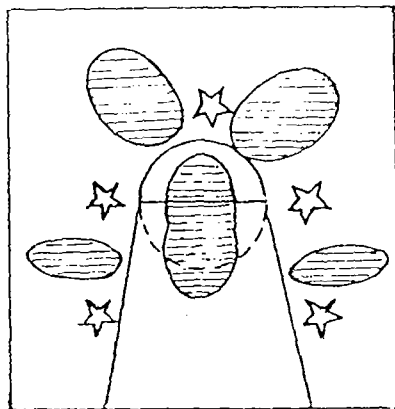
ภาพประกอบ 2 แสดงการตั้งป้องกันแบบโซน 1-3-1 คवरุกแบบ 1-2-2 หรือ 2-1-2

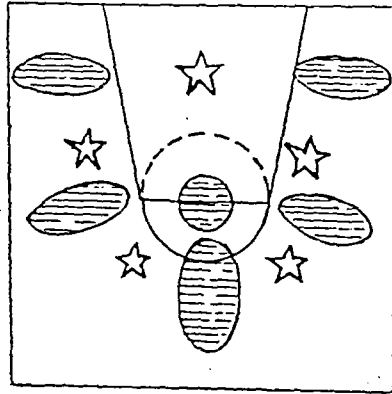
ภาพประกอบ 3 แสดงการตั้งป้องกันแบบโซน 2-1-2 คवरุกแบบ 1-3-1 หรือ 1-2-2

ภาพประกอบ 4 แสดงการตั้งป้องกันแบบโซน 2-3 คवरุกแบบ 1-3-1 หรือ 1-2-2

ภาพประกอบ 5 แสดงการตั้งป้องกันแบบโซน 1-2-2 คवरุกแบบ 1-3-1 หรือ 2-2-1

ภาพประกอบ 6 แสดงการตั้งป้องกันแบบโซน 2-2-1 ควรรุกแบบ 1-3-1 หรือ 1-2-2

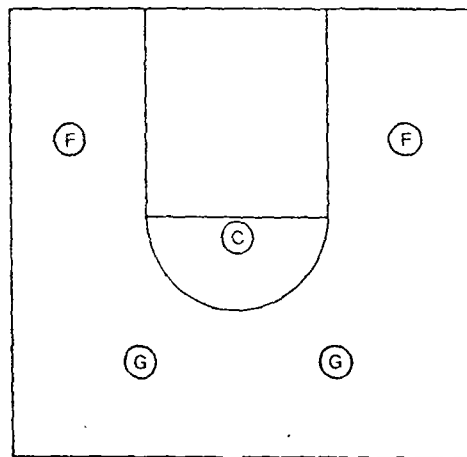
(จากภาพประกอบ 1-6 รูปดาวแทน การรุก วงกลมแทน การป้องกัน)

การรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งป้องกันแบบโซนเป็นเรื่องที่ผู้เล่นและผู้ฝึกสอนจะต้องทำความเข้าใจให้ดี เพราะในสถานการณ์การเล่น และการแข่งขันย่อมเปลี่ยนแปลงไปได้ทุกขณะ ซึ่งขึ้นอยู่กับวิธีการแก้เกมของฝ่ายป้องกันที่จะพยายามป้องกันฝ่ายรุกไม่ให้ทำประตูได้โดยง่าย ฝ่ายรุกมักจะพบอยู่เสมอว่าฝ่ายป้องกันที่มีรูปร่างสูงใหญ่ และเข้าแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูได้ดี มักจะใช้วิธีการป้องกันแบบโซน

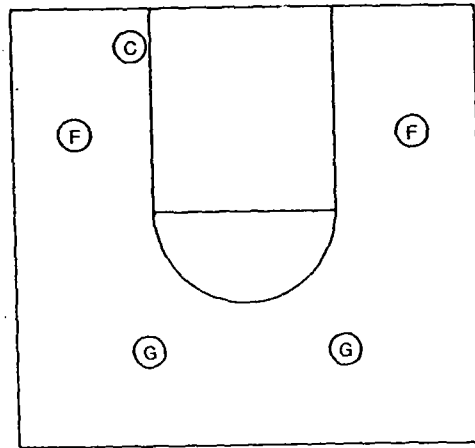
รูปแบบการรุก 6 แบบ

วิลคส์ (Wilkes, 1982 : 121-307) ได้กล่าวว่าในการเล่นเป็นทีมรุก ในกีฬาบาสเกตบอลจะต้องมีรูปแบบการรุกแบบต่าง ๆ ดังนี้

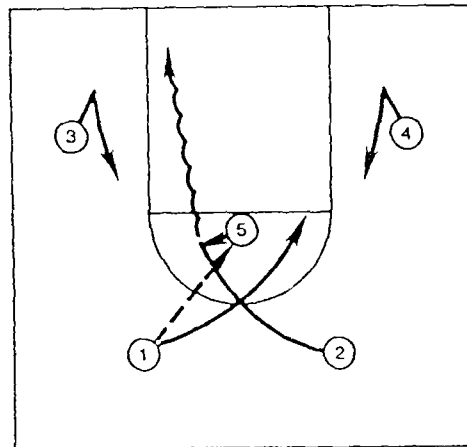
1. การรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 (The Single – Post Offense) คือ การรุกโดยมีผู้เล่นที่เล่นเป็นตัวกลาง จะทำหน้าที่กำกับฝ่ายป้องกัน เพื่อป้อนลูกบอลให้ฝ่ายเดียวกันขึ้นยิงประตู และที่สำคัญก็คือ จะต้องเข้าแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตู

ภาพประกอบ 7 แสดงรูปแบบพื้นฐานการรุกแบบ 2-1-2

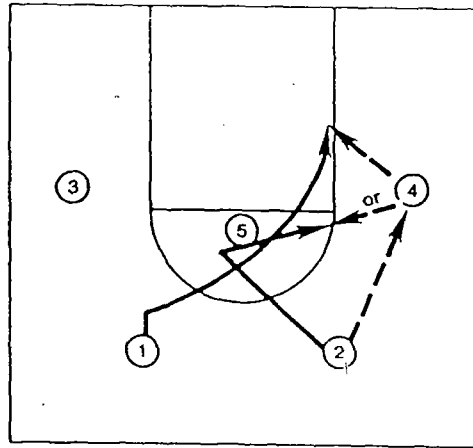

ภาพประกอบ 8 แสดงรูปแบบพื้นฐานการรุกแบบ 2-2-1

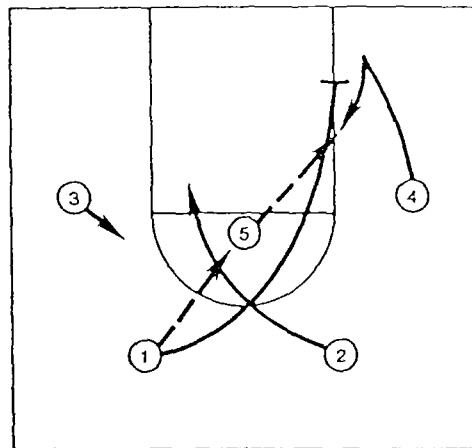
ภาพประกอบ 9 รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 แบบที่ 1

หมายเลข 1 ส่งลูกบอลให้เข้ากับหมายเลข 5 ,1 วิ่งตัดไปทางด้านขวา ของหมายเลข 5 และ 2 วิ่งตัด ไปทาง
 ด้านซ้ายของหมายเลข 5 เพื่อรับลูกบอลเข้ายิงประตู 3 และ 4 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางด้านซ้ายของ หมายเลข 5
 เพื่อรับลูกบอลเข้ายิงประตู 3 และ 4 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางเข้าแย่งลูกบอล

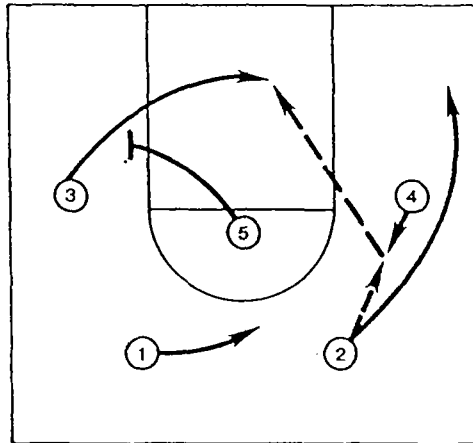
ภาพประกอบ 10 รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 แบบที่ 2

หมายเลข 2 ส่งลูกบอลให้กับหมายเลข 4,4 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางมาด้านขวาของหมายเลข 5 เพื่อรับลูกบอลจากหมายเลข 4 เข้ายังประตู และหมายเลข 2 วิ่งหลอกไปทางซ้ายแล้วเปลี่ยนทิศทางมาด้านขวาเพื่อรับลูกบอลจากหมายเลข 4 หมายเลข 4 ไม่สามารถส่งให้หมายเลข 1 ได้ ก็สามารถส่งให้หมายเลข 2 ยิงประตูได้อีกทางหนึ่ง

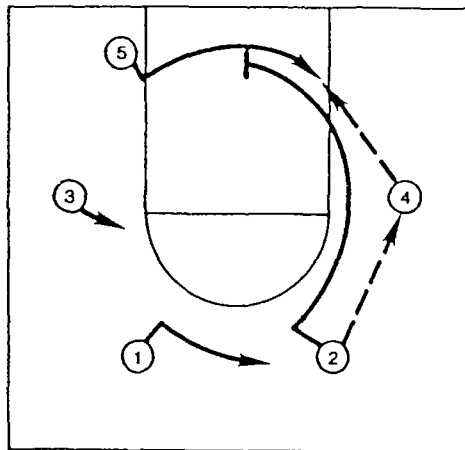
ภาพประกอบ 11 รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 แบบที่ 3

หมายเลข 1 ส่งลูกบอลให้กับหมายเลข 5 แล้วหมายเลข 1 วิ่งกลับไปทางด้านขวาของหมายเลข 5 เพื่อทำกำบังให้กับหมายเลข 4 หมายเลข 2 วิ่งไปทางด้านซ้ายของหมายเลข 5 หมายเลข 4 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางโดยมีหมายเลข 1 ทำกำบังให้เพื่อเข้ายังประตูหมายเลข 3 วิ่งไปแทนตำแหน่งของหมายเลข 1

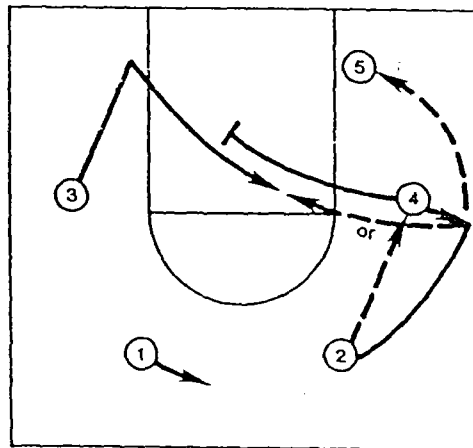
ภาพประกอบ 12 รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 แบบที่ 4

หมายเลข 2 ส่งลูกบอลให้กับหมายเลข 4 แล้วหมายเลข 2 วิ่งอ้อมหมายเลข 4 และหมายเลข 5 วิ่งไปทำก้ำบังให้กับหมายเลข 3 วิ่งผ่าน แล้วหมายเลข 4 ส่งบอลให้กับหมายเลข 3 เข้ายิงประตูหมายเลข 1 วิ่งไปแทนตำแหน่ง หมายเลข 2

ภาพประกอบ 13 รูปแบบการรุกแบบ 2-2-1 แบบที่ 1

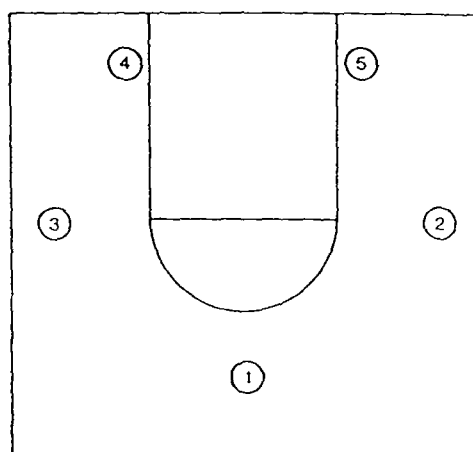
หมายเลข 2 ส่งลูกบอลให้กับหมายเลข 4 แล้วหมายเลข 2 วิ่งหลอกไปทำการก้ำบังหมายเลข 5 หมายเลข 4 ส่งลูกบอลให้หมายเลข 5 ยิงประตู หมายเลข 1 วิ่งไปแทนตำแหน่งหมายเลข 2

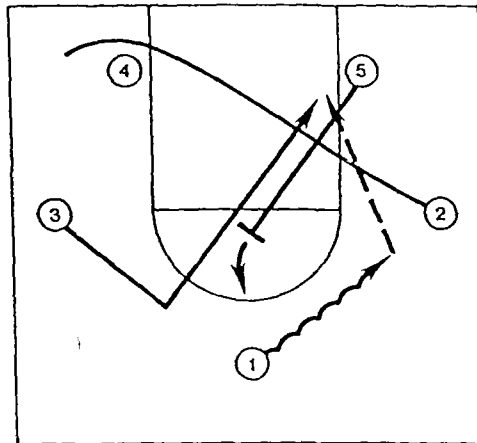
ภาพประกอบ 14 รูปแบบการรุกแบบ 2-2-1 แบบที่ 2

หมายเลข 2 ส่งลูกบอลให้หมายเลข 4 แล้ว หมายเลข 2 วิ่งไปรับบอลจากหมายเลข 4 และหมายเลข 4 วิ่งไปทำก้ำบังให้หมายเลข 3 หมายเลข 3 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางเพื่อรับลูกบอลจากหมายเลข 2 หมายเลข 2 สามารถส่งลูกบอลให้หมายเลข 3 หรือหมายเลข 5 ได้ทั้งสองทาง และหมายเลข 1 วิ่งแทนตำแหน่ง หมายเลข 2

2. การรุกแบบ 1-2-2 (The Double Post – Offense) คือ การรุกโดยมีผู้เล่นสูง 2 คน ยืนอยู่คนละข้างของเส้นหลัง เคลื่อนตัวเพื่อทำการก้ำบังให้ผู้เล่นฝ่ายเดียวกันรับลูกบอล เพื่อยิงประตูและจึงเข้าแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตู

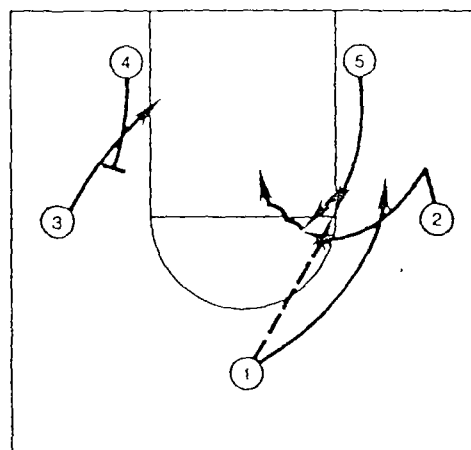

ภาพประกอบ 15 แสดงรูปแบบพื้นฐานการรุกแบบ 1-2-2

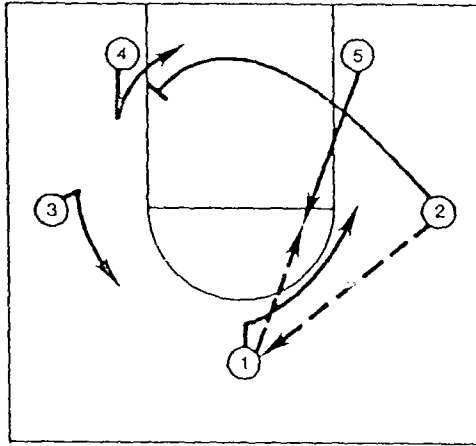
ภาพประกอบ 16 รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 แบบที่ 1

หมายเลข 1 เลี้ยงลูกบอลไปทางด้านขวาหมายเลข 2 วิ่งตัดไปแล้วอ้อมหลักหมายเลข 4 หมายเลข 3 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางพร้อมหมายเลข 5 วิ่งทำกำบังให้หมายเลข 3 และ หมายเลข 1 ส่งบอลให้หมายเลข 3 ยิงประตู

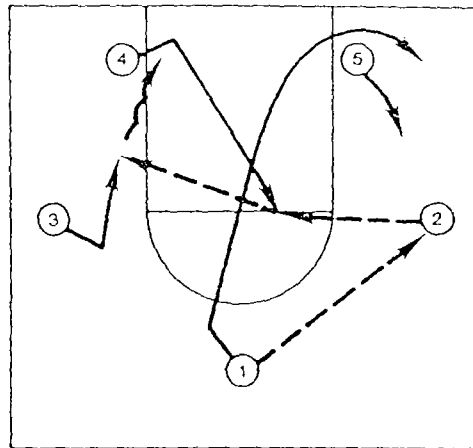
ภาพประกอบ 17 รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 แบบที่ 2

หมายเลข 1 ส่งลูกบอลให้กับหมายเลข 5 แล้ววิ่งไปแทนตำแหน่งหมายเลข 5 หมายเลข 2 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางไปรับลูกบอลจากหมายเลข 5 เพื่อเข้ายิงประตู หมายเลข 4 ทำกำบังให้กับหมายเลข 3 เพื่อเข้าแย่งลูกบอล

ภาพประกอบ 18 รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 แบบที่ 3

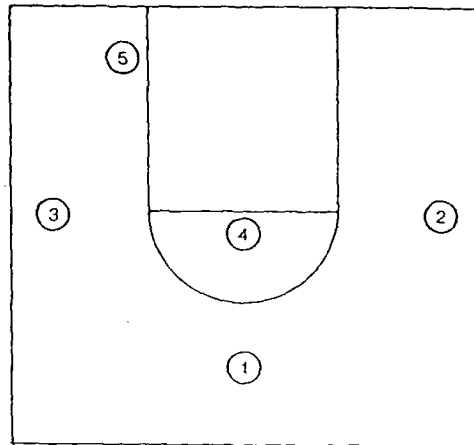
หมายเลข 2 ส่งลูกบอลให้กับหมายเลข 1 หมายเลข 5 วิ่งมารับลูกบอลจากหมายเลข 1 แล้วหมายเลข 1 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางไปรับลูกบอลจากหมายเลข 5 และหมายเลข 2 วิ่งตัดไปเพื่อทำกำบังให้หมายเลข 4 หมายเลข 4 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางเพื่อเข้ายิงประตู โดยรับลูกบอลจากหมายเลข 1 และหมายเลข 3 วิ่งไปแทนตำแหน่งของหมายเลข 1

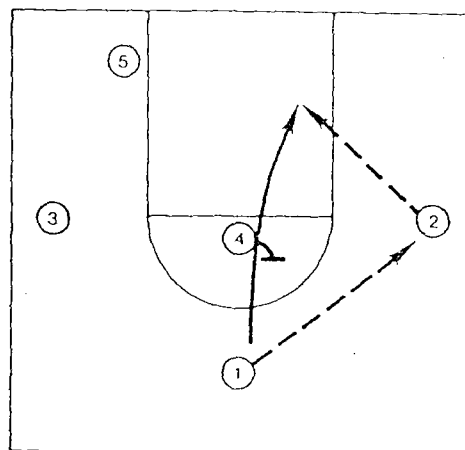
ภาพประกอบ 19 รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 แบบที่ 4

หมายเลข 1 ส่งลูกบอลให้กับหมายเลข 2 แล้วหมายเลข 1 วิ่งตัดไปอยู่ด้านเดียวกับหมายเลข 5 พร้อมหมายเลข 4 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางขึ้นมารับลูกบอลจากหมายเลข 2 ที่บริเวณเส้น โยน โทษ หมายเลข 3 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางรับลูกจากหมายเลข 4 แล้วเลี้ยงลูกบอลเข้ายิงประตู

3. การรุกแบบ 1-3-1 (The Tendem Post 1-3-1 Offense) คือ การรุกโดยการขึ้นสูง หนึ่งคนและต่ำ หนึ่งคน ผู้เล่นที่ขึ้นสูงจะอยู่บริเวณเส้นโยนโทษ และผู้เล่นที่ขึ้นต่ำจะขึ้นอยู่บริเวณเส้นหลัง

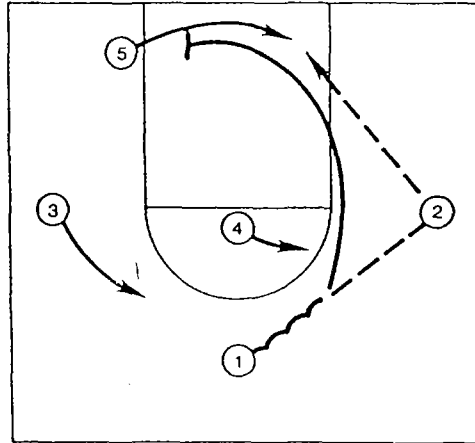

ภาพประกอบ 20 แสดงพื้นฐานการรุกแบบ 1-3-1

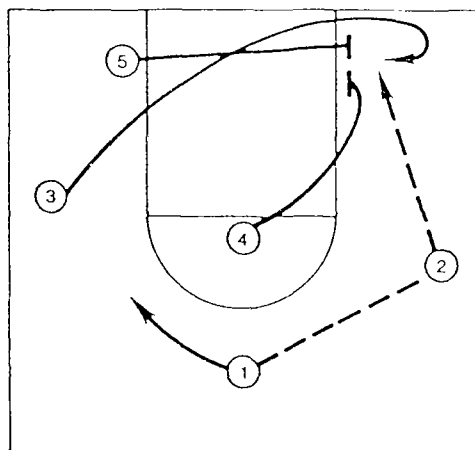
ภาพประกอบ 21 รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1 แบบที่ 1

หมายเลข 1 ส่งลูกบอลให้หมายเลข 2, 1 วิ่งตัดไปเพื่อยิงประตู โดยหมายเลข 4 ทำก้ำบังให้หมายเลข 1 แล้ว
หมายเลข 2 ส่งลูกบอลให้หมายเลข 1 ยิงประตู

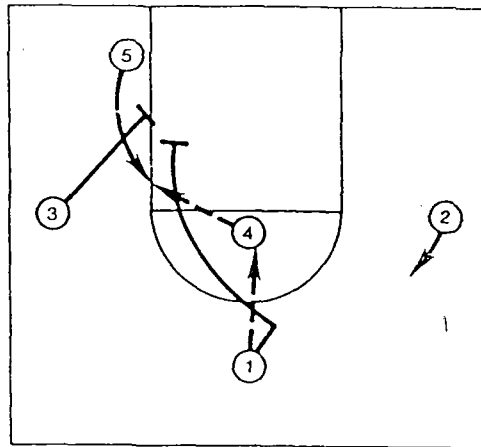
ภาพประกอบ 22 รูปแบบการรูกแบบ 1-3-1 แบบที่ 2

หมายเลข 1 เลี้ยวลูกบอลแล้วส่งลูกบอลให้กับหมายเลข 2,1 วิ่งตัดไปทางด้านซ้ายเพื่อทำกำบังให้หมายเลข 5,2 ส่งลูกบอลให้หมายเลข 5 ยิ่งประคูดุโดย หมายเลข 3 วิ่งไปแทนตำแหน่งหมายเลข 1 หมายเลข 4 เข้าแย่งลูกบอล

ภาพประกอบ 23 รูปแบบการรูกแบบ 1-3-1 แบบที่ 3

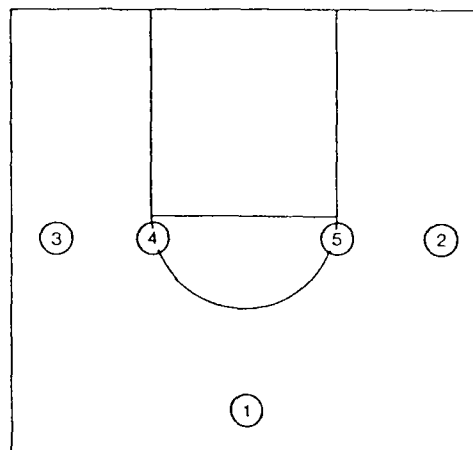
หมายเลข 1 ส่งลูกบอลให้หมายเลข 2 พร้อมกับหมายเลข 4 และหมายเลข 5 วิ่งเข้าไปเพื่อทำกำบังบริเวณเส้นหลังด้านขวา เพื่อให้หมายเลข 3 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางเพื่อยิงประคูดุโดยหมายเลข 2 ส่งลูกบอลให้

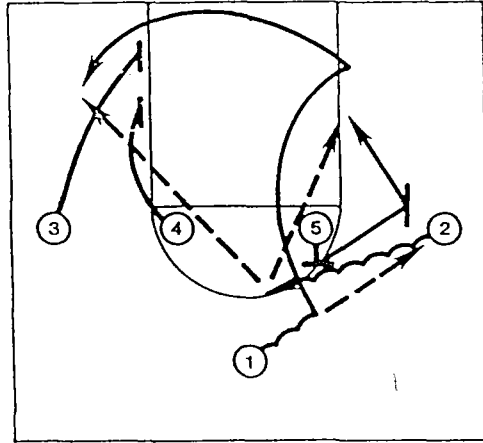
ภาพประกอบ 24 รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1 แบบที่ 4

หมายเลข 1 ส่งลูกให้หมายเลข 4 บริเวณเส้นโยนโทษพร้อมกับหมายเลข 1 และ หมายเลข 3 วิ่งไปเพื่อทำก้ำบังให้หมายเลข 5 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางเพื่อขึ้นมายิงประตูโดยหมายเลข 4 ส่งลูกบอลให้อิงประตู และหมายเลข 2 วิ่งมาแทนตำแหน่งหมายเลข 1

4. การรุกแบบ 1-4 (The 1-4 Offense) คือ การรุกโดยใช้ผู้เล่นสูงสองคนยืนอยู่คนละข้างของเส้นโยนโทษแนวเดียวกับผู้เล่นฝ่ายเดียวกัน

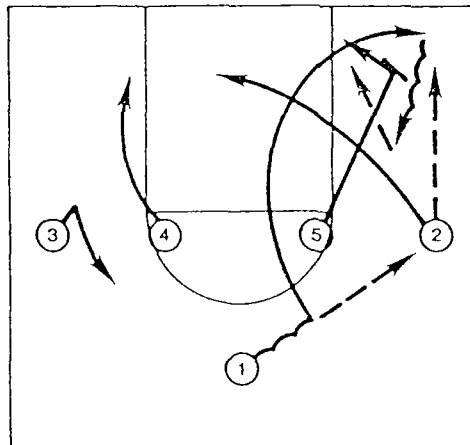

ภาพประกอบ 25 แสดงพื้นฐานการรุกแบบ 1-4

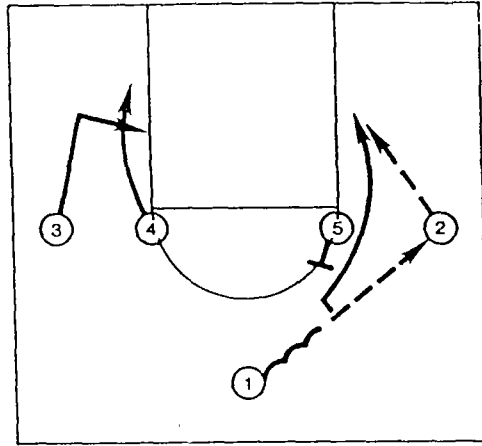
ภาพประกอบ 26 รูปแบบการรุกแบบ 1-4 แบบที่ 1

หมายเลข 1 เลี้ยงลูกบอลแล้วส่งลูกบอลให้หมายเลข 2 หมายเลข 1 วิ่งตัด โดยมี หมายเลข 5 ทำกำบังให้พร้อมกับหมายเลข 3 และหมายเลข 4 ทำกำบังให้หมายเลข 1 ทางด้านซ้ายบริเวณเส้นหลัง หมายเลข 2 เลี้ยงลูกบอลให้หมายเลข 5 ทำกำบังเพื่อส่งลูกบอลให้ หมายเลข 1 ยิ่งประตู

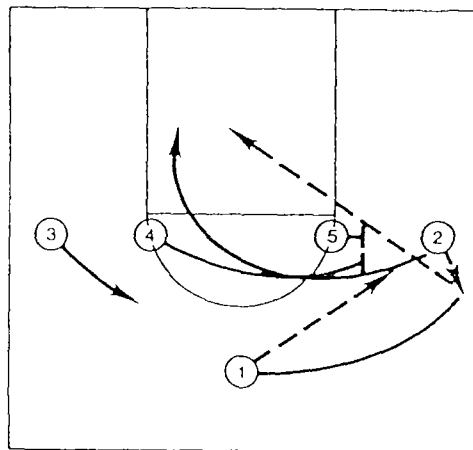
ภาพประกอบ 27 รูปแบบการรุกแบบ 1-4 แบบที่ 2

หมายเลข 1 เลี้ยงลูกบอลแล้วส่งลูกบอลให้กับหมายเลข 2 แล้ว 1 วิ่งตัด ไปทางด้านขวาของสนามและหมายเลข 2 ส่งลูกบอลให้หมายเลข 1 หมายเลข 2 ส่งลูกบอลแล้ววิ่งตัด ไปทางด้านซ้ายของสนาม หมายเลข 5 วิ่งลงไปทำกำบังให้หมายเลข 1 เพื่อให้หมายเลข 1 เลี้ยงลูกบอลหลบหลีกเข้ายิงประตู

ภาพประกอบ 28 รูปแบบการรุกแบบ 1-4 แบบที่ 3

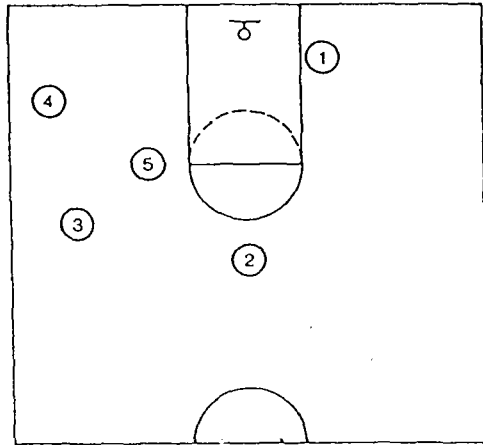
หมายเลข 1 เลี้ยงลูกบอลแล้วส่งให้กับหมายเลข 2 และหมายเลข 1 วิ่งตัดไปทางด้านขวาพร้อมกับหมายเลข 5 ทำกำบังให้กับหมายเลข 1 เพื่อเข้ายิงประตูโดยหมายเลข 2 ส่งลูกบอลให้ยิงประตู

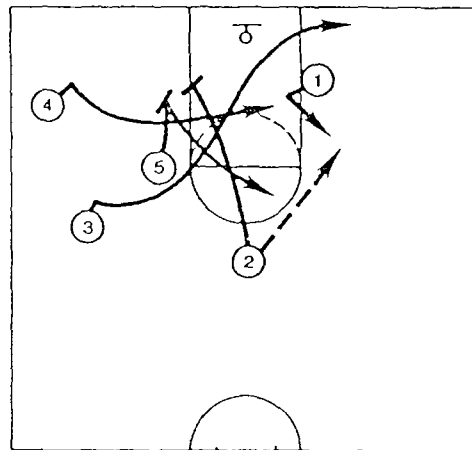
ภาพประกอบ 29 รูปแบบการรุกแบบ 1-4 แบบที่ 4

หมายเลข 1 ส่งลูกบอลให้กับหมายเลข 2 แล้วหมายเลข 1 วิ่งไปรับลูกบอลจาก หมายเลข 2 อีกครั้งหนึ่งที่ตำแหน่งของหมายเลข 2 แล้วหมายเลข 2 วิ่งตัดไปทางด้านซ้ายโดยมีหมายเลข 4 และหมายเลข 5 ทำกำบังให้แล้วหมายเลข 1 ส่งลูกบอลให้ หมายเลข 2 ยิงประตู

5. การรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง (The Shuffle and Wheel Offense) คือ การรุกแบบนี้จะมีการรุกโดยหนักไปทางด้านใดด้านหนึ่งของสนามก่อน แล้วจึงเปลี่ยนทิศทางไปรูกด้านตรงข้ามทันทีเมื่อมีโอกาส การรุกแบบนี้จะต้องมีผู้เล่นที่มีความสูงไล่เลี่ยกัน สามารถเล่นได้ทุกตำแหน่งและมีทักษะในการครอบครองลูกบอลและวิ่งตัดได้ดี

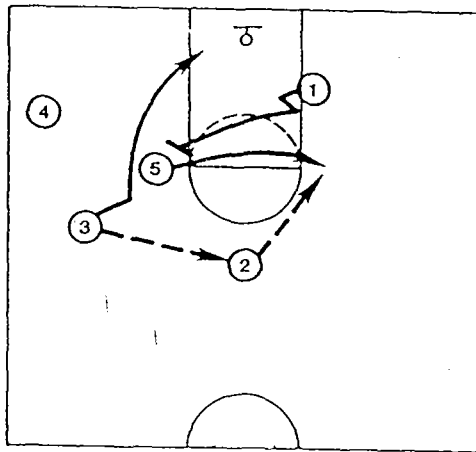

ภาพประกอบ 30 แสดงรูปแบบพื้นฐานการรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง

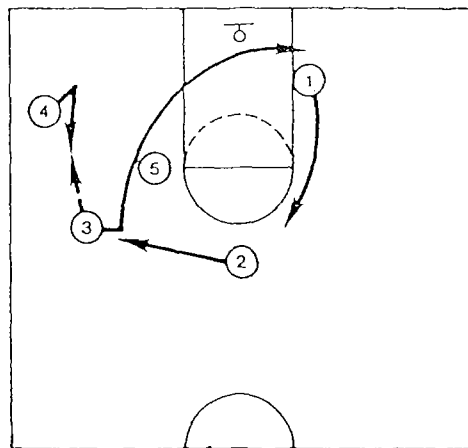
ภาพประกอบ 31 รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง แบบที่ 1

หมายเลข 3 วิ่งตัดไปด้านขวาและหมายเลข 5 วิ่งลงไปทำก้ำบังให้หมายเลข 4 และ 4 วิ่งตัดไปทางขวาและ 2 วิ่งไปทำก้ำบังให้หมายเลข 5 วิ่งขึ้นมาขึ้นตำแหน่งบริเวณเส้นโยนโทษ

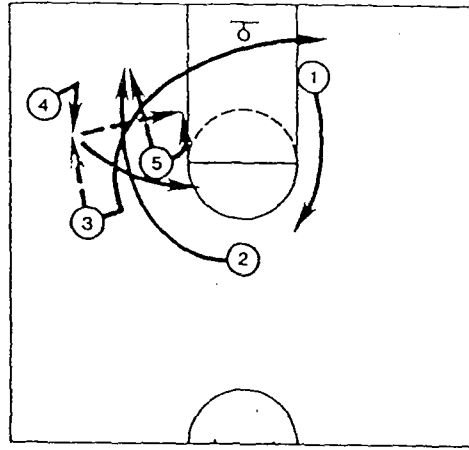
ภาพประกอบ 32 รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง แบบที่ 2

หมายเลข 1 วิ่งไปทำกำบังให้กับหมายเลข 5 แล้วหมายเลข 3 ส่งบอลให้หมายเลข 2 และหมายเลข 2 ส่งลูกบอลให้หมายเลข 5 หมายเลข 3 วิ่งตัดไปทางด้านขวาของสนาม

ภาพประกอบ 33 รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง แบบที่ 3

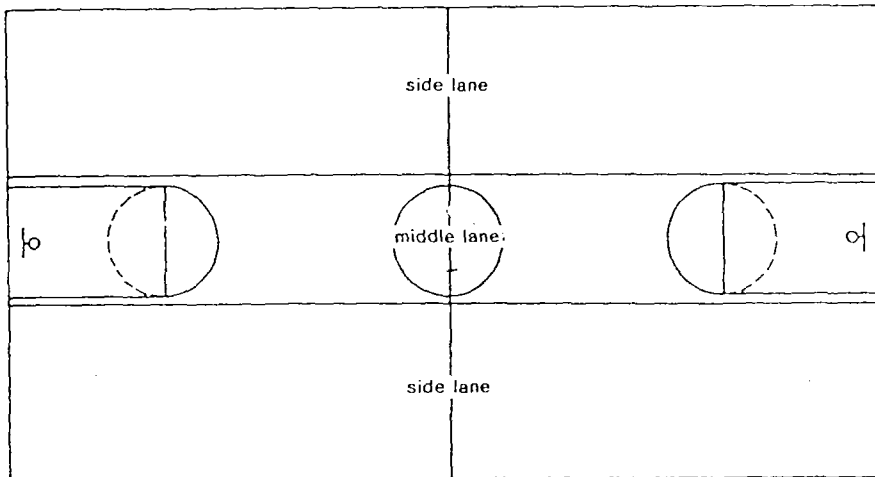
หมายเลข 3 ส่งลูกบอลให้หมายเลข 4 แล้วหมายเลข 5 วิ่งหลอกแล้วเปลี่ยนทิศทางแทนที่หมายเลข 1 หมายเลข 2 วิ่งไปแทนตำแหน่งหมายเลข 3 หมายเลข 1 วิ่งไปแทนตำแหน่งหมายเลข 2

ภาพประกอบ 34 รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง แบบที่ 4

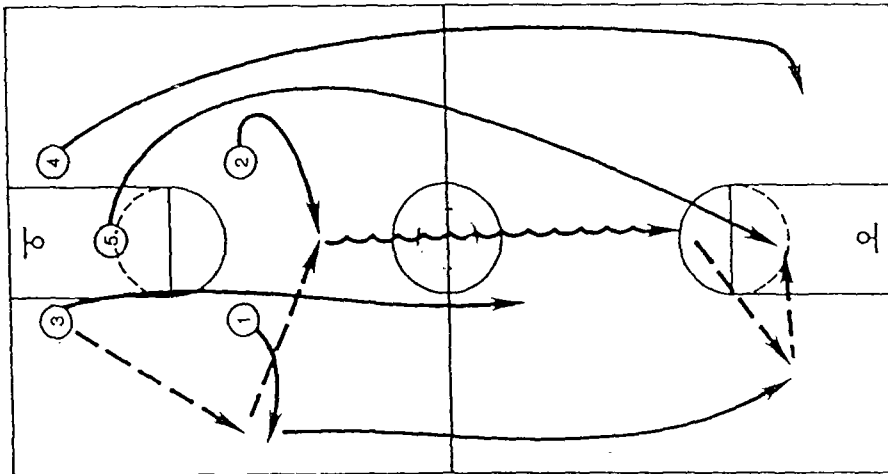
หมายเลข 3 ส่งลูกบอลให้หมายเลข 4 แล้วหมายเลข 3 วิ่งตัดไปทางด้านขวาของเส้นหลังหมายเลข 4 ส่งลูกบอลให้หมายเลข 5 และหมายเลข 4 วิ่งตัดผ่านหมายเลข 5 ทางด้านขวาและหมายเลข 2 วิ่งตัดผ่านหมายเลข 5 ทางด้านซ้าย เพื่อรับลูกบอลยิงประตูหมายเลข 1 วิ่งไปแทนตำแหน่งหมายเลข 2

6. การรุกแบบรวดเร็ว หรือ “ลัดไก่” (The Fast-Break Offense) คือการรุกโดยการแย่งลูกบอลได้หรือการทำผิดพลาด ผิดระเบียบจากการเล่นแล้วฉวยโอกาสรุกอย่างรวดเร็วทันทีที่ทีมใดก่อนฝ่ายป้องกันจะลงมาป้องกันได้ทันเวลา

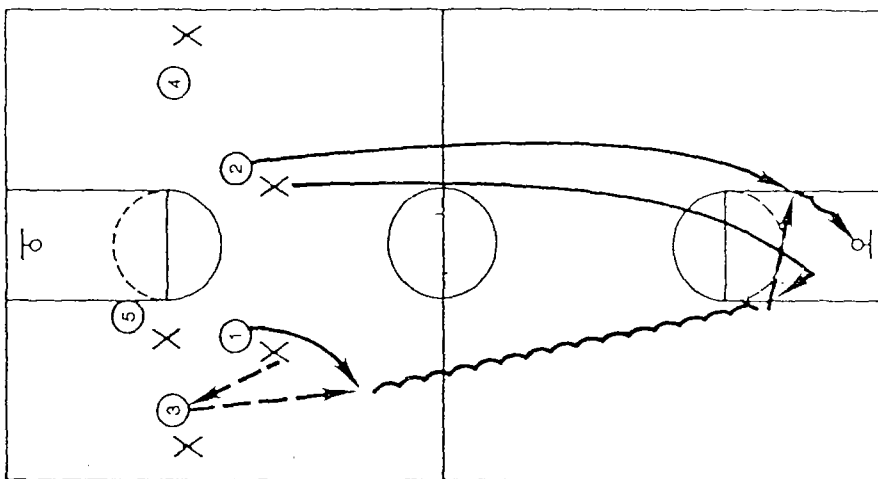
ภาพประกอบ 35 แสดงรูปแบบพื้นฐานการรุกแบบรวดเร็ว หรือ “ลัดไก่”

แบ่งพื้นที่สนามออกเป็น 3 ส่วนเท่า ๆ กัน ตามแนวเส้นข้างตั้งฉากกับเส้นหลัง

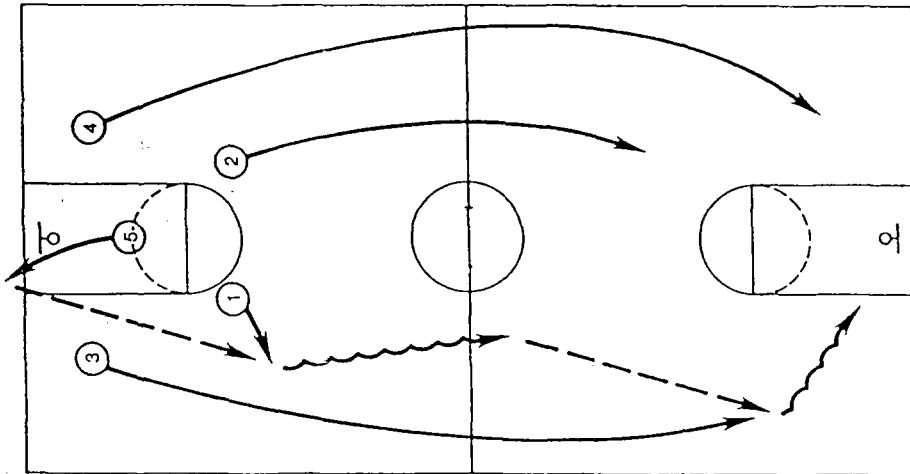
ภาพประกอบ 36 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว แบบที่ 1

รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว แบบที่ 1 หมายเลข 3 แย่งลูกบอลได้ส่งลูกบอลให้หมายเลข 1 แล้วหมายเลข 1 ส่งลูกบอลต่อไปให้หมายเลข 2 ตรงบริเวณกลางสนามและหมายเลข 1 วิ่งขึ้นไปอยู่บริเวณด้านซ้ายของสนาม หมายเลข 2 เลี้ยงลูกบอลอย่างรวดเร็วขึ้นไปอยู่บริเวณเส้น โชน โทษ แล้วส่งลูกบอลให้หมายเลข 1 ที่อยู่ด้านซ้าย และหมายเลข 1 ส่งต่อให้หมายเลข 5 ที่วิ่งมาจากด้านหลังยิงประตู หมายเลข 3 และ 4 วิ่งตามขึ้นมาเพื่อแย่งลูกบอล

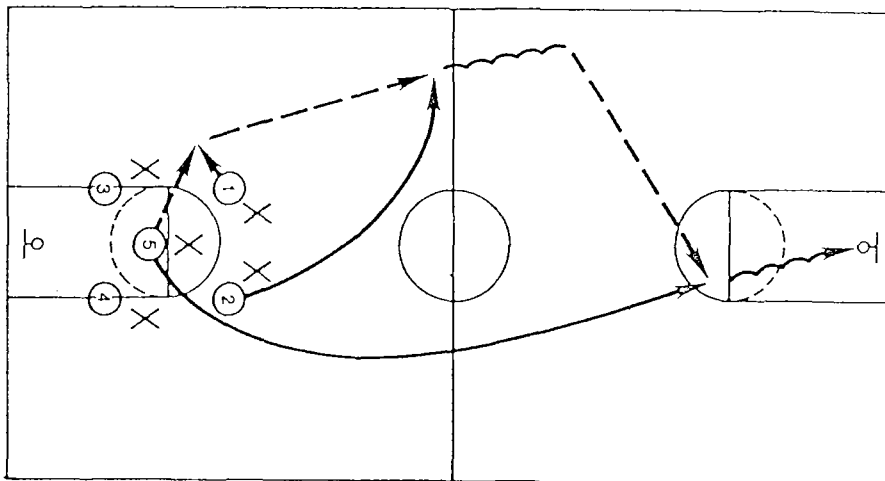
ภาพประกอบ 37 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว แบบที่ 2

หมายเลข 3 แย่งลูกบอลได้จากการผิดพลาดของผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามแล้วส่งลูกบอลให้หมายเลข 1 หมายเลข 2 วิ่งขึ้นไปด้านตรงข้ามหมายเลข 1 หมายเลข 1 เลี้ยงลูกบอลอย่างรวดเร็วเพื่อเข้ายิงประตู และเมื่อมีฝ่ายป้องกันก็สามารถส่งลูกบอลให้กับหมายเลข 2 เข้ายิงประตูได้

ภาพประกอบ 38 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว แบบที่ 3

หมายเลข 5 ส่งลูกบอลเข้าสู่สนามจากเส้นหลัง เมื่อลูกบอลลงห่วงประตูให้กับหมายเลข 1 โดยหมายเลข 3 และ 4 วิ่งออกบริเวณด้านข้างสนามทั้งสองด้าน เพื่อเข้ายิงประตูเมื่อหมายเลข 1 ได้รับลูกบอลจากหมายเลข 5 แล้วเลี้ยงลูกบอลอย่างรวดเร็วและส่งลูกบอลให้หมายเลข 3 เข้ายิงประตู

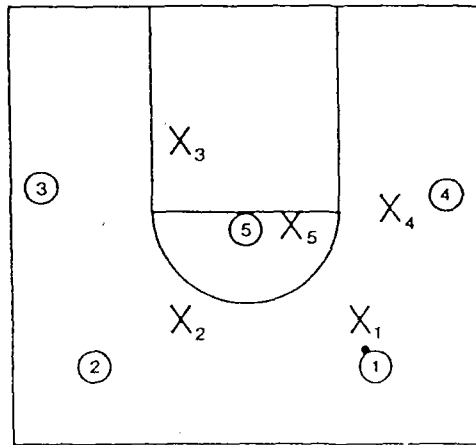
ภาพประกอบ 39 รูปแบบการรุกแบบเร็ว แบบที่ 4

หมายเลข 5 ปิดลูกบอลให้กับหมายเลข 1 หมายเลข 2 วิ่งตัดเข้ามารับลูกบอลด้านเดียวกับหมายเลข 1 หมายเลข 5 วิ่งไปรุกเพื่อยิงประตู โดยหมายเลข 2 ได้รับลูกบอลจากหมายเลข 1 แล้วเลี้ยงลูกบอลอย่างรวดเร็วและส่งลูกบอลให้กับหมายเลข 5 เข้ายิงประตู

รูปแบบการป้องกัน 4 แบบ

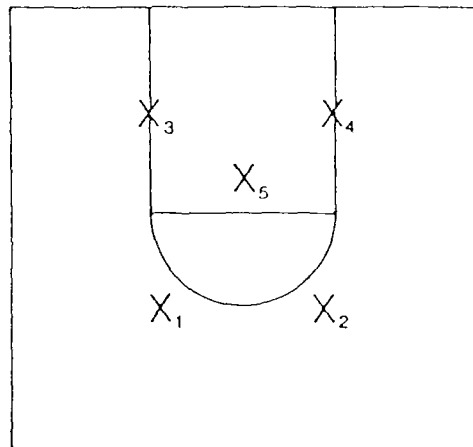
สเตลลินและแฮนด์เลอร์ (Satalin and Handler, 1985 : 113-123) ได้กล่าวถึง รูปแบบการป้องกันดังนี้

1. การป้องกันแบบคนต่อคน (Man-for- Man Defense) คือ การป้องกันแบบคนต่อคนเป็นการมอบหมายให้จำกัดการเล่นและควบคุมผู้เล่นฝ่ายรุก และพยายามควบคุมให้ผู้เล่นฝ่ายรุกออกไปนอกพื้นที่อันตราย

ภาพประกอบ 40 แสดงรูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน แบบที่ 1

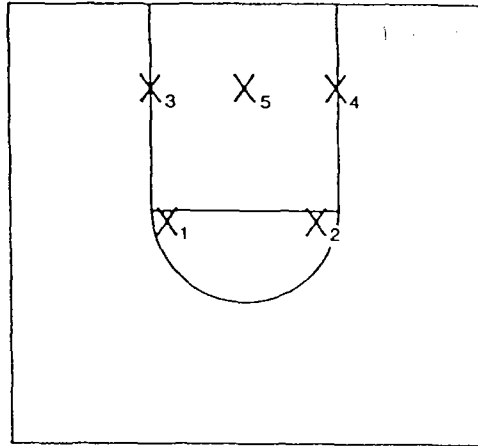
ขณะที่ลูกบอลอยู่กับ 1 X₁ X₄ X₅ จะต้องป้องกันหมายเลข 1, 4, 5 ให้หนาแน่นและ X₂ X₃ คอยช่วยเหลือป้องกันอยู่ห่าง ๆ โดยจะต้องมองเห็นหมายเลข 2, 3 ตลอดเวลาไม่ให้เข้ามาในพื้นที่อันตราย

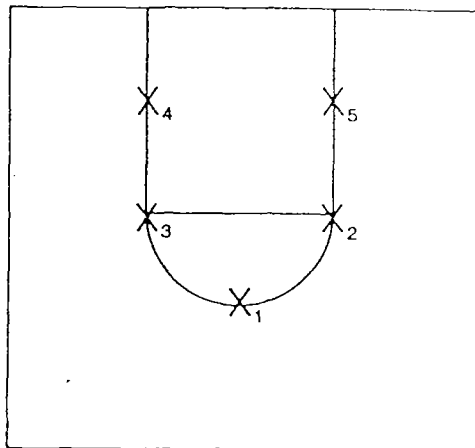
ภาพประกอบ 41 แสดงรูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน แบบที่ 2

ขณะที่ลูกบอลอยู่กับ 4 X₁ X₅ ขยับออกห่างจากตัวป้องกันเล็กน้อย เพื่อคอยช่วยเหลือ X₄ ในการป้องกันหมายเลข 4 X₂ X₃ คอยช่วยเหลือป้องกันอยู่ห่างๆ โดยจะต้องมองเห็น หมายเลข 2,3 ตลอดเวลาไม่ให้เข้ามาในพื้นที่อันตราย

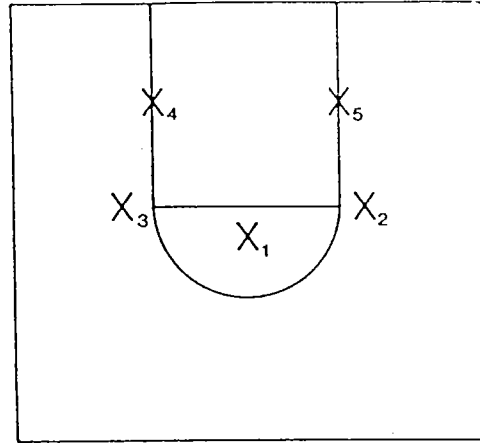
2. การป้องกันแบบ โซน (Zone Defense) คือผู้เล่นฝ่ายป้องกันถูกมอบหมายให้รักษาในเขตที่กำหนดให้ เมื่อคู่ต่อสู้เข้ามาในเขตเฉพาะตน ผู้ถูกมอบหมายต้องพยายามต่อต้านจนกระทั่งให้ฝ่ายรุกพ้นเขตของตนไป

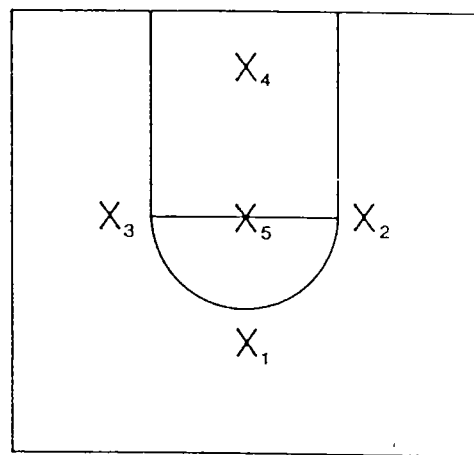
ภาพประกอบ 42 แสดงรูปแบบการป้องกันแบบโซน 2-1-2

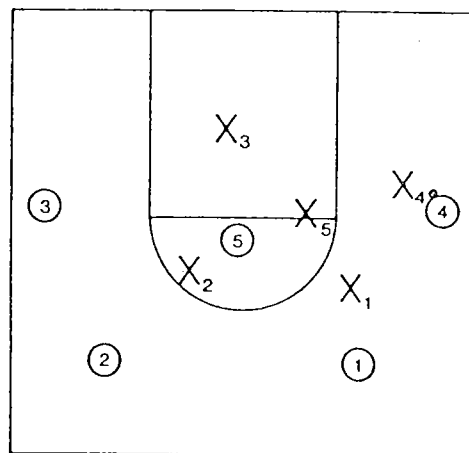
ภาพประกอบ 43 แสดงรูปแบบการป้องกันแบบโซน 2-3

ภาพประกอบ 44 แสดงรูปแบบการป้องกันแบบโซน 1-2-3

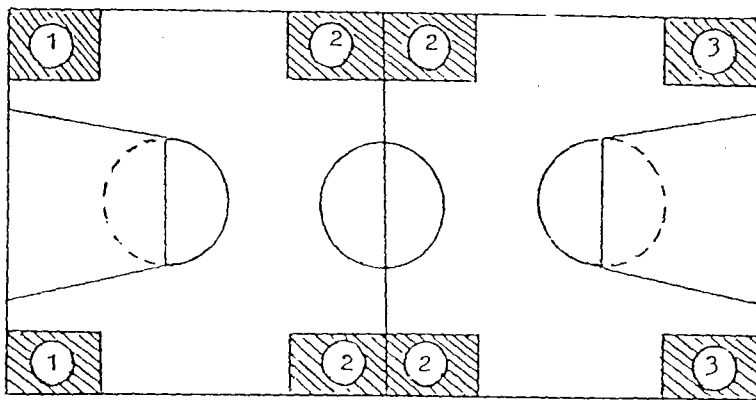
ภาพประกอบ 45 แสดงรูปแบบการป้องกันแบบโซน 3-2

ภาพประกอบ 46 แสดงรูปแบบการป้องกันแบบโซน 1-3-1

3. การป้องกันแบบบีบบังคับ (Pressing Defenses) คือการป้องกันคู่ต่อสู้ตั้งแต่เริ่มส่งลูกบอลเข้าสู่สนามหรือครึ่งสนาม เพื่อบังคับให้คู่ต่อสู้ส่งลูกบอลเสีย ไม่ให้คู่ต่อสู้ถ่วงเวลา มักจะใช้กับทีมที่มีคะแนนตามหลัง คู่ต่อสู้อยู่และกำลังจะหมดเวลาการแข่งขัน การป้องกันแบบบีบบังคับ

เจเลีย พิมพ์พันธุ์ (2529 : 148-149) ได้กล่าวถึง การป้องกันแบบบีบบังคับว่ามีพื้นที่อันตรายของฝ่ายรุกในการป้องกันแบบบีบบังคับหรือเร่งเร้านี้ ผู้เล่นฝ่ายรับจะต้องทำความเข้าใจถึงพื้นที่ เมื่อฝ่ายรุกเลี้ยงลูกบอลเข้ามาอยู่ในบริเวณที่แสดงไว้ในรูป แล้วจะส่งลูกบอลได้ยากลำบากมาก พื้นที่นี้เราอาจเรียกได้ว่า “พื้นที่อันตราย” ซึ่งผู้เล่นฝ่ายรับควรระวังโอกาสเข้าสกัดกั้นปิดทางในการส่งลูกบอลทันที โดยใช้วิธีการป้องกันชนิดประชิดตัว

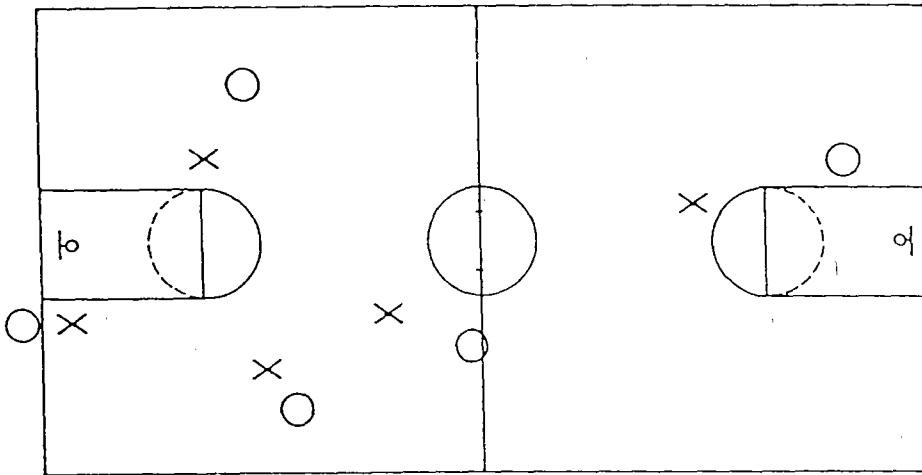

ภาพประกอบ 47 แสดงพื้นที่อันตรายของฝ่ายรุก

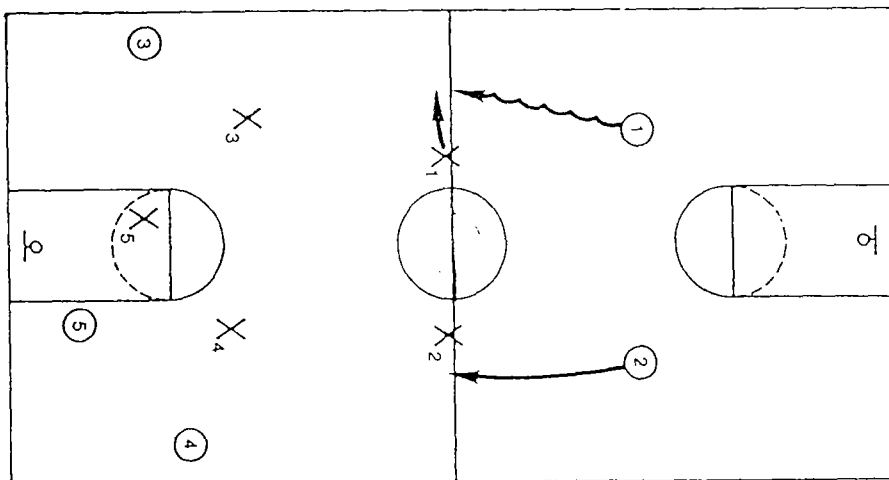
1. พื้นที่หมายเลข 1 และ 3 พื้นที่ หมายเลข 1 และ 3 เป็นพื้นที่อันตรายของฝ่ายรุกที่อันตรายมากที่สุด เพราะจะมีโอกาสส่งลูกบอลไปได้ 2 ทิศทางเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะมีเส้นหลังและเส้นข้างสกัดกั้นอยู่ ดังนั้นฝ่ายรับจึงต้องพยายามดันให้ผู้เลี้ยงลูกบอลให้เข้ามายังบริเวณนี้ให้ได้แล้ว 2 คนช่วยสกัดกั้นทันที ก็จะทำให้ฝ่ายรุกไม่สามารถส่งลูกบอลไปได้ ถ้าภายใน 5 วินาทีไม่สามารถส่งลูกบอลไปได้กรรมการจะขานเป็นลูกยึดทันที พื้นที่หมายเลข 1 และ 3

2. พื้นที่หมายเลข 2 คล้ายกับพื้นที่หมายเลข 1 และ 3 แต่มีเส้นข้างและเส้นกึ่งกลางสนามสกัดกั้นอยู่ ตามกติกาการเล่นเมื่อฝ่ายรูกนำลูกบอลขึ้นมาแดนหน้าแล้วจะส่งลูกบอลกลับไปแดนหลังอีกไม่ได้ ฉะนั้น ทิศทางในการส่งลูกบอลมี 2 ทิศทาง เช่นเดียวกัน ดังนั้นการสกัดกั้นจึงใช้ 2 คน

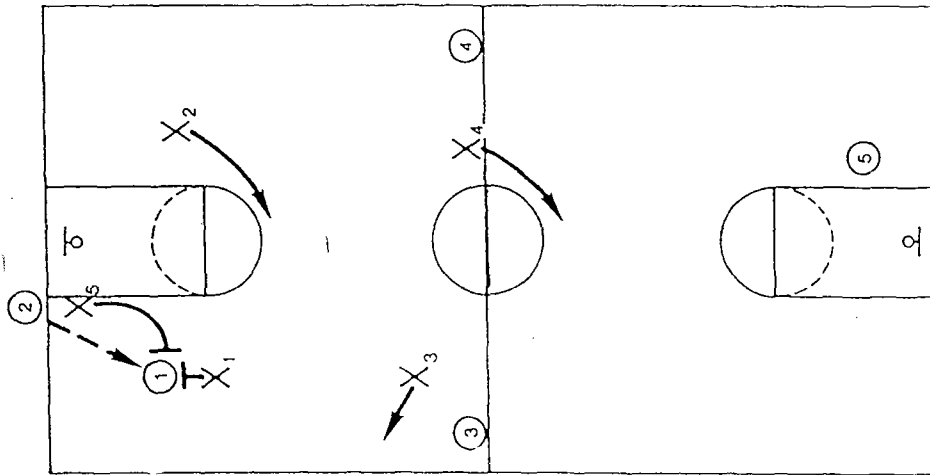
การใช้วิธีการสกัดกั้นแบบประชิดตัวในพื้นที่อันตรายได้คั้นนี้ ผู้เล่นฝ่ายรุกจะต้องรู้หน้าที่และทิศทางในการเปลี่ยนตำแหน่งได้ดี และฉวยโอกาสในทันทีอย่างมั่นคงจึงจะได้ผล มิฉะนั้นแล้วถ้าหากว่าผู้ที่ถูกสกัดกั้นสามารถส่งลูกบอลออกมาได้ จะทำให้ฝ่ายรับเสียเปรียบ ฝ่ายรับต้องรีบคุมฝ่ายรุกที่ว่างอยู่ทันที มิฉะนั้นจะเสียประตูได้อย่างง่ายดาย

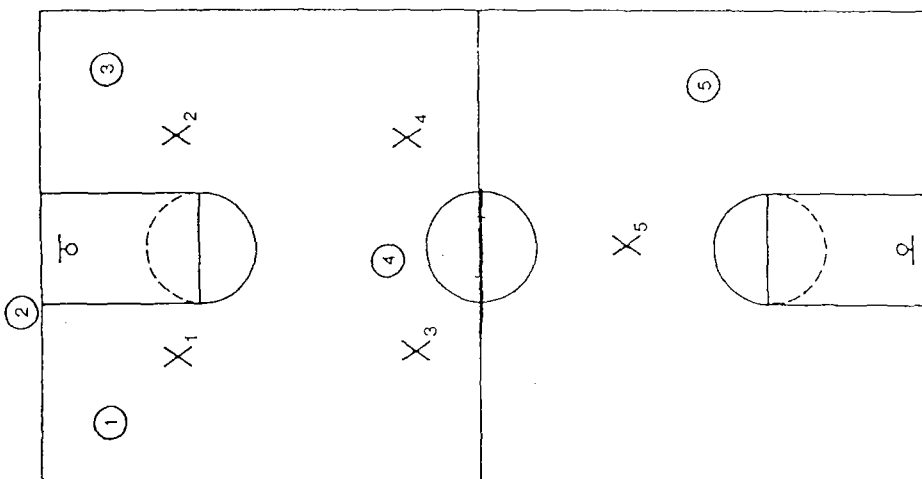
ภาพประกอบ 48 แสดงการป้องกันแบบบีบบังคับแบบคนต่อคนเต็มสนาม

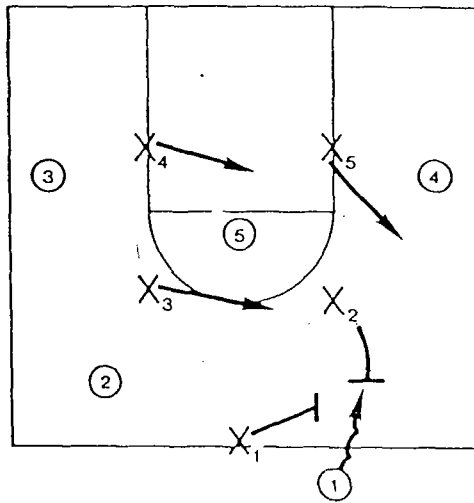
ภาพประกอบ 49 แสดงการป้องกันแบบบีบบังคับแบบคนต่อคนครึ่งสนาม

ภาพประกอบ 50 แสดงการป้องกันแบบบีบบังคับแบบ โชน 1-2-2 เต็มสนาม

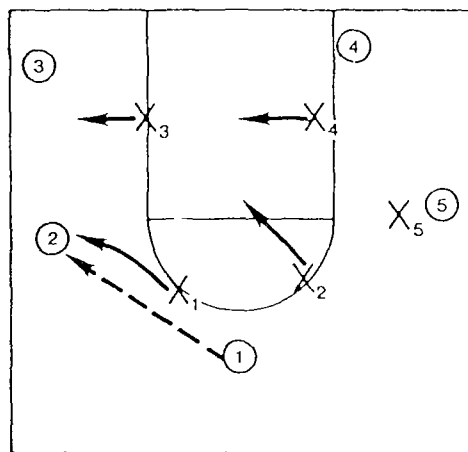
ภาพประกอบ 51 แสดงการป้องกันแบบบีบบังคับแบบ โชน 2-2-1 เต็มสนาม

ภาพประกอบ 52 แสดงการป้องกันแบบบีบบังคับแบบ โจน 1-2-2 ครึ่งสนาม

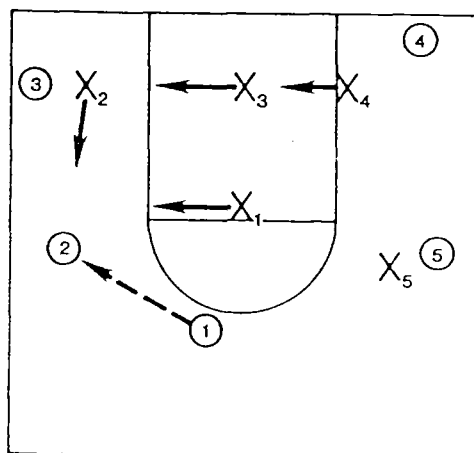
จากรูปการป้องกันแบบบีบบังคับแบบ โจน 1-2-2 ครึ่งสนามเลี้ยงลูกบอลผ่านแดนที่กลางสนาม X_1 , X_2 เข้าประชิด เพื่อปิดกั้นให้ฝ่ายรุกส่งลูกบอลด้วยความยากลำบาก X_5 เข้าป้องกันหมายเลข 5 X_3 เข้าป้องกันหมายเลข 2 ผู้เล่นฝ่ายรุกที่อยู่ด้านไกลจากลูกบอล จึงไม่จำเป็นต้องป้องกันให้หนาแน่นเหมือนกับผู้เล่นที่อยู่ใกล้ลูกบอล

4. การป้องกันแบบผสม (Combination Defenses) คือการผสมผสานของการป้องกันแบบคนต่อคน และการป้องกันแบบ โจนเข้าด้วยกัน สามารถใช้กับทีมที่มีผู้เล่นฝ่ายรุกเด่นอยู่เพียง 1 หรือ 2 คน เพื่อไม่ให้ผู้เล่นที่เด่นของฝ่ายรุกเล่นลูกบอลได้สะดวก

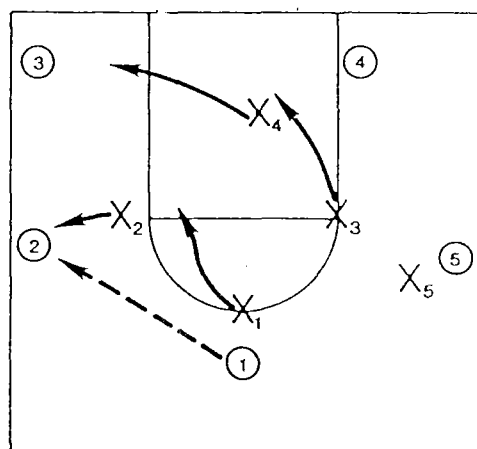

ภาพประกอบ 53 รูปแบบการป้องกันแบบผสมกล่อ่งสี่เหลี่ยม

X_5 ป้องกันหมายเลข 5 แบบคนต่อคน และ X_1 , X_2 , X_3 , X_4 ป้องกันแบบ โจนเป็นแบบสี่เหลี่ยม

ภาพประกอบ 54 รูปแบบการป้องกันแบบผสม 1-3
 X_5 ป้องกันหมายเลข 5 แบบคนต่อคน X_1, X_2, X_3, X_4 ป้องกันแบบโซน 1-3

ภาพประกอบ 55 รูปแบบป้องกันแบบผสม 1-2-1
 X_5 ป้องกันหมายเลข 5 แบบคนต่อคน X_1, X_2, X_3, X_4 ป้องกันแบบโซน 1-2-1

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮอปกินส์ (Hopkins, 1977 : 155) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบแบบทดสอบทักษะบาสเกตบอล (A Factor Analysis of Basketball Skill Tests) โดยการตรวจสอบแบบทดสอบทักษะบาสเกตบอลทั้งหลายที่นิยมใช้แบบทดสอบความสามารถทางบาสเกตบอลและทำการพิสูจน์ความมีน้ำหนักของรายการทดสอบทักษะบาสเกตบอลที่ดีที่สุด ในขอบเขตของทักษะบาสเกตบอล ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานขอบเขตของทักษะบาสเกตบอลไว้ 5 ประการ คือ การยิงประตู การส่งลูกบาสเกตบอล กระโดด การเคลื่อนที่โดยปราศจากลูกบาสเกตบอล ตัวแปรในการทดสอบครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อทดสอบทักษะบาสเกตบอลภายในขอบเขตของสมมติฐานข้างต้น รวม 21 ตัวแปร (ข้อทดสอบทักษะบาสเกตบอล) ทั้งนี้ได้รวมถึงข้อทดสอบทักษะบาสเกตบอลจำนวน 9 รายการ ของสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งสหรัฐอเมริกา (AAHPER) ไว้ด้วย ผู้วิจัยนำข้อทดสอบทั้งหมดนี้ไปทดสอบ นักเรียนชายระดับ 7 ถึง 12 ที่กำลังอยู่ค่ายฤดูร้อนในปี 1975 ที่มหาวิทยาลัยมิเนโซตา จำนวน 70 คน ผู้วิจัยทำการตรวจสอบสมมติฐานโดยการใช้อยู่แบบการวิเคราะห์ 4 แบบ ดังนี้ การวิเคราะห์องค์ประกอบแอลฟา (Alpha Factor Analysis) การวิเคราะห์องค์ประกอบแบบโคโนนิคอน (Cononical Factor Anayisis) การวิเคราะห์องค์ประกอบแบบอิมเมจ (Image Anaiyisis) และการวิเคราะห์แบบองค์ประกอบหลัก (Principal Components Anayisis) ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในการทดสอบทักษะบาสเกตบอลปรากฏว่า สมมติฐานในขอบเขตทักษะของการกระโดด

ผลการวิจัยพบว่า

การกระโดดเอื้อมตะเป็นการวัดผลที่ดีที่สุด สมมติฐานในขอบเขตการเคลื่อนที่โดยปราศจากลูกบาสเกตบอลและการเคลื่อนที่ไปพร้อมกับลูกบาสเกตบอล พบว่า การวิ่งซิกแซก และการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลซิกแซกเป็นการวัดผลที่ดีที่สุด สมมติฐานในขอบเขตการส่งลูกบาสเกตบอลพบว่า การส่งลูกบาสเกตบอลเร็วและการส่งกระทบผนังเป็นการวัดผลที่ดีที่สุด สมมติฐานในขอบเขตการยิงประตู พบว่า การยิงประตูด้านข้าง การยิงประตูด้านหน้าและการยิงลูกโทษ เป็นการวัดผลที่ดีที่สุด แต่การยิงประตูด้านข้างมีระยะไกล 20 ฟุต อาจยาวเกินไปสำหรับนักเรียนในระดับชั้น 7 - 8 การยิงประตูด้านหนึ่งเหมาะที่สุด ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษานี้ว่ารายการทดสอบทักษะบาสเกตบอลที่สามารถทดสอบได้รวดเร็วและวัดผลได้ตรงวัตถุประสงค์ ได้แก่ รายการทดสอบการกระโดดการเอื้อมตะ การส่งลูกบาสเกตบอลเร็ว การเลี้ยงลูกบาสเกตบอลและการยิงประตูด้านหน้าจึงเป็นข้อทดสอบที่ดีที่สุด

เฮอร์นันเดส (Hernandez, 1987 : 03C) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ท่าทางของผู้เล่นในขณะแข่งขันในกีฬาประเภททีม ซึ่งประยุกต์ใช้กับกีฬาบาสเกตบอล จุดมุ่งหมายของการศึกษานี้เพื่อวิเคราะห์ท่าทางของผู้เล่นในขณะแข่งขันเพื่อที่จะวางตำแหน่งการเล่นได้เหมาะสม ซึ่งพิจารณาจาก 1. ความคล่องตัวในขณะเล่น 2. ความไม่คล่องตัวของผู้เล่น 3. เทคนิคเฉพาะตัวของผู้เล่น 4. การใช้พื้นที่ในการเล่น 5.แบบแผนของการเคลื่อนไหว การที่จะวางตำแหน่งการเล่น จะต้องศึกษารูปแบบของการวางตำแหน่งของฝ่ายตรงข้าม และรูปแบบการวางตำแหน่งของทีมตนเองเป็นสิ่งสำคัญ สิ่งที่ได้ข้อและผู้เล่นจะต้องปฏิบัติเป็นสิ่งแรกคือ การศึกษารูปแบบ

การเล่น ข้อจำกัดของการเล่นที่ควรจะต้องคำนึงถึงคือ กติกาการแข่งขัน และความจำกัดทางรูปร่างที่ใช้ในการเล่น บาสเกตบอลเช่น รูปแบบของเทคนิคการเล่น ระบบการโต้ตอบในการวางตำแหน่งของผู้เล่น ความคล่องตัว และความไม่คล่องตัวของผู้เล่น และการใช้พื้นที่ในสนามแข่งขัน สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการเล่นบาสเกตบอล ผลจากการวิเคราะห์ท่าทางของผู้เล่นในขณะที่แข่งขันปรากฏว่า

ผลการวิจัยพบว่า

การศึกษารูปแบบของการเล่นและการฝึกซ้อมรูปแบบต่าง ๆ เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เล่นภายในทีมมีการเล่นที่ประสานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี สิ่งนี้จึงเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้สามารถอ่านแผนการเล่นของฝ่ายตรงข้าม ได้เป็นอย่างดี และการฝึกซ้อมตามรูปแบบก็เป็นพื้นฐานของการพัฒนาการแข่งขัน

แบร์โรว์ (Barrow, 1979 : 232-233) ศึกษาแบบทดสอบทักษะกีฬาบาสเกตบอล มีวัตถุประสงค์เพื่อทำนายและประเมินผลทักษะในการเล่นกีฬาบาสเกตบอล ซึ่งประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ คือ การเลี้ยงลูก บาสเกตบอล การยิงประตูและการกระโดดรับลูกบอล และความคล่องตัวในการเล่นบาสเกตบอลลักษณะของแบบทดสอบต้องทำติดต่อกันแบ่งออกเป็น 3 ชั้นตอน การเลี้ยงลูกบาสเกตบอล การยิงประตูและการกระโดดรับลูกบอล การส่งและการรับ โดยใช้นักศึกษาหญิง 26 คน ที่กำลังเรียนวิชาบาสเกตบอลเป็นผู้รับการทดสอบ

ผลการวิจัยพบว่า

ผลรวมของคะแนนการทดสอบทั้งหมดกับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนจะมีความสูงมากกว่าที่แบ่งแบบทดสอบออกเป็น ส่วน ๆ ความสอดคล้องของการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญมีค่า .87 ความเที่ยงตรงเท่ากับ .74 ความเชื่อมั่นเท่ากับ .82

งานวิจัยในประเทศ

นพดล เกตุประทุม (2536 : บทคัดย่อ) การวิเคราะห์รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลในกีฬามหาวิทยาลัย ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้านี้ เพื่อทราบรูปแบบการรับเพื่อทราบขนาดรูปร่างนักกีฬาบาสเกตบอลชาย 4 ทีมสุดท้าย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักกีฬาบาสเกตบอลทีมชายที่เข้าร่วมกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 19 ระหว่างวันที่ 8-15 มกราคม 2535 ณ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยคัดเลือก 4 ทีมสุดท้าย ที่เข้าชิงชนะเลิศของการแข่งขันทำการบันทึกวีดีโอในขณะที่ทำการแข่งขัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การรุกแบบรวดเร็ว เป็นแบบที่ใช้ในการรุกมากที่สุด สัดส่วนการรุก แบบรวดเร็วของทุกทีมไม่แตกต่างกัน รองลงมาคือ การรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งป้องกันน้อยที่สุด คือ การรุกแบบหมุนคู่
2. การตั้งรับแบบคนต่อคน เป็นแบบที่ใช้ในการตั้งรับมากที่สุด สัดส่วนของการตั้งรับแบบคนต่อคนระหว่างทีมจุฬากับทีมศรีนครินทรวิโรฒ และทีมจุฬากับรามคำแหง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกันและน้อยที่สุดการตั้งรับแบบผสม

3. ขนาดของร่างกาย และประสิทธิภาพในการแข่งขันของนักกีฬาบาสเกตบอลชายของทีม มีอายุเฉลี่ย 22-25 ปี น้ำหนักเฉลี่ย 71-76 กิโลกรัม ส่วนสูงเฉลี่ย 178-184 เซนติเมตร และมีประสิทธิภาพในการแข่งขันบาสเกตบอลเฉลี่ย 5-7 ปี

เทพรัตน์ วิโนทัย (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษารูปแบบการเล่นบาสเกตบอลของนักกีฬาบาสเกตบอลหญิง ชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อทราบรูปแบบการรุกและการป้องกันและผลสำเร็จในการรุกและการป้องกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักกีฬาบาสเกตบอลหญิงที่เข้าร่วมการแข่งขันชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย ครั้งที่ 17 ระหว่างวันที่ 27 เมษายน – 5 พฤษภาคม พ.ศ.2540 ณ อาคารนิมิบุตร ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 6 ทีม ในประเภททวีชั้น 1 ซึ่งทำการบันทึกวีดีโอในขณะที่ทำการแข่งขัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การรุกแบบ 1-2-2 เป็นแบบที่ใช้การรุกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.63 อันดับที่ 2 ได้แก่ การรุกแบบรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 34.33 อันดับที่ 3 ได้แก่ การรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 คิดเป็นร้อยละ 12.62 ผลสำเร็จของการรุกมากที่สุด ได้แก่ การรุกแบบรวดเร็วคิดเป็นร้อยละ 51.63 อันดับที่ 2 ได้แก่ การรุกแบบ 1-2-2 คิดเป็นร้อยละ 45.78 อันดับที่ 3 ได้แก่ การรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 คิดเป็นร้อยละ 43.79

2. การป้องกันแบบคนต่อคน เป็นแบบที่ใช้การตั้งรับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.54 อันดับที่ 2 ได้แก่ แบบโซน 1-3-1 คิดเป็นร้อยละ 1.57 อันดับที่ 3 ได้แก่ แบบบีบบังคับคิดเป็นร้อยละ 0.88 ผลสำเร็จของการป้องกันมากที่สุด ได้แก่ การป้องกันแบบโซน 1-3-1 คิดเป็นร้อยละ 65.62 อันดับที่ 2 ได้แก่ แบบคนต่อคน คิดเป็นร้อยละ 51.96 อันดับที่ 3 ได้แก่ แบบบีบบังคับ คิดเป็นร้อยละ 50.00

สถาพร เกตุแก้ว (2542 : บทคัดย่อ) รูปแบบการเล่นเซปักตะกร้อในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อทราบรูปแบบ และทักษะการเล่นเซปักตะกร้อในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักกีฬาเซปักตะกร้อ ประเภททีมชุด ชาย ที่ลงทำการแข่งขันรอบรองชนะเลิศระหว่าง วันที่ 6-20 ธันวาคม 2541 ณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยศึกษาจากการบันทึกวีดีโอขณะแข่งขัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. รูปแบบการเสิร์ฟข้างเท้าด้านใน เป็นแบบที่ใช้ในการเสิร์ฟมากที่สุด และรองลงมาเป็นเสิร์ฟด้วยหลังเท้า

2. รูปแบบการรับลูกเสิร์ฟด้วยข้างเท้าด้านในเป็นแบบที่ใช้ในการรับลูกเสิร์ฟมากที่สุด และรองลงมาเป็นรับลูกเสิร์ฟด้วยศรีษะ

3. รูปแบบการรุกด้วยตำแหน่งหน้าขวา บริเวณพื้นที่หน้าซ้ายของสนามเป็นแบบที่ใช้ ในการรุกมากที่สุด และรองลงมาเป็นรุกด้วยตำแหน่งหน้าขวาบริเวณพื้นที่กลางสนาม

4. รูปแบบการสกัดกั้นด้วยขา เป็นแบบที่ใช้มากที่สุดในการสกัดกั้น และรองลงมาเป็นสกัดกั้นด้วยขาและลำตัว

5. รูปแบบการรุกแบบตะลึงกาหลัง เป็นแบบที่ใช้มากที่สุดในการเตะตะกร้อ และรองลงมาเป็นการรุกแบบเตะสลับหลัง

6. การตั้งด้วยข้างเท้าด้านใน เป็นแบบที่ใช้มากที่สุดในการตั้งและรองลงมาเป็นการตั้งด้วยศรีษะ

7. การเสิร์ฟตะกร้อ ไปยังตำแหน่งหลังเป็นทิศทางที่ใช้มากที่สุดในการเสิร์ฟไปยังตำแหน่งหน้าซ้าย

8. การตั้งเสิร์ฟแบบ บี เป็นแบบที่ใช้ในการตั้งรับเสิร์ฟมากที่สุด และรองลงมาเป็นการตั้งรับเสิร์ฟแบบ เอ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักกีฬาบาสเกตบอลหญิงที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 ระหว่างวันที่ 24 – 31 มีนาคม 2544 ณ สนามกีฬาจังหวัดแพร่ ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการคัดเลือก 4 ทีมสุดท้ายที่เข้าชิงชนะเลิศในการแข่งขันครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกได้แก่

1. เครื่องถ่ายวิดีโอ
2. ม้วนเทปวิดีโอ
3. เครื่องเล่นวิดีโอ
4. เครื่องรับโทรทัศน์

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปติดต่อขอความอนุเคราะห์จากกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อขอความร่วมมือในการทำงานวิจัยครั้งนี้
2. ศึกษารายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์และสถานที่ และจุดที่กำหนดไว้ในการบันทึกภาพ
4. ดำเนินการบันทึกภาพวิดีโอ ตลอดการแข่งขัน โดยผู้เชี่ยวชาญในการถ่ายภาพวิดีโอ
5. นำวิดีโอที่บันทึกภาพการแข่งขัน นำไปวิเคราะห์รูปแบบการเล่น

วิธีจัดกระทำข้อมูล

แจกแจงความถี่ของรูปแบบการเล่น ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบการรุก ผลสำเร็จของการรุกด้วยการยิงประตูแบบ เลย์ อัป ช็อต (Lay – up shot) และ จัม ช็อต (Jump shot) รูปแบบการป้องกัน ผลสำเร็จของการป้องกันที่ใช้ในการแข่งขันของแต่ละทีม และรวมทั้ง 4 ทีม

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 1 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการรุก และผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมนครศรีธรรมราช

รูปแบบการรุก	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ	เลย์ อัพ ช็อต		จัม ช็อต	
					จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2-1-2 หรือ 2-2-1	10	6.21	5	50.00	1	20.00	4	80.00
1-2-2	74	45.96	29	39.18	5	17.20	24	82.75
1-3-1	34	21.12	15	44.11	4	26.66	11	73.33
1-4	-	-	-	-	-	-	-	-
หมุนสลับที่	-	-	-	-	-	-	-	-
รุกแบบรวดเร็ว	43	26.71	25	58.12	11	44.00	14	56.00
รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ	161	100	74	45.96	21	28.37	53	71.62

จากตาราง 1 แสดงว่า

ทีมนครศรีธรรมราชใช้รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.21 ประสบผลสำเร็จ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.00 และใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80.00 รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 จำนวน 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.96 ประสบผลสำเร็จ 29 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 39.18 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.20 และใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 82.75 รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1 จำนวน 34 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.12 ประสบผลสำเร็จ 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.11 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.66 และใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.33 และรูปแบบการรุกแบบรวดเร็วจำนวน 43 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.71 ประสบผลสำเร็จ 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.13 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.00 และใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 56.00 รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ จำนวน 161 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.96 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.37 และใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 71.62

ตาราง 2 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีม อ่างทอง

รูปแบบการรุก	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ	เลย์ อัพ ช็อต		จัม ช็อต	
					จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2-1-2 หรือ 2-2-1	11	8.59	8	72.72	2	25.00	6	75.00
1-2-2	78	60.94	29	39.19	13	44.82	16	55.17
1-3-1	-	-	-	-	-	-	-	-
1-4	-	-	-	-	-	-	-	-
หมุนสลับที่	-	-	-	-	-	-	-	-
รุกแบบรวดเร็ว	39	30.47	19	48.72	15	78.94	4	21.05
รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ	128	100	56	43.75	30	53.57	26	46.42

จากตาราง 2 แสดงว่า

ทีมอ่างทองใช้รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.59 ประสบผลสำเร็จ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 72.72 โดยใช้ในการยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 และใช้ในการยิงประตูแบบ จัม ช็อต 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.00 รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 จำนวน 78 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.94 ประสบผลสำเร็จ 29 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 39.19 โดยใช้ในการยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.82 และใช้ในการยิงประตูแบบ จัม ช็อต 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.17 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.47 ประสบผลสำเร็จ 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.72 โดยใช้ในการยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 78.94 และใช้ในการยิงประตูแบบ จัม ช็อต 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.05 รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ จำนวน 128 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.75 โดยใช้ในการยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.57 และใช้ในการยิงประตูแบบ จัม ช็อต 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.42

ตาราง 3 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการรุก	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ	เลย์ อัพ ช็อต		จัม ช็อต	
					จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2-1-2 หรือ 2-2-1	-	-	-	-	-	-	-	-
1-2-2	93	65.49	38	40.86	11	28.94	27	71.05
1-3-1	21	14.79	8	38.06	4	50.00	4	50.00
1-4	-	-	-	-	-	-	-	-
หมุนสลัปที่	-	-	-	-	-	-	-	-
รุกแบบรวดเร็ว	28	19.72	14	50.00	4	28.57	10	71.42
รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ	142	100	60	42.25	19	31.66	41	68.33

จากตาราง 3 แสดงว่า

ทีมกรุงเทพมหานครใช้รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 จำนวน 93 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 65.49 ประสบผลสำเร็จ 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.86 โดยให้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.94 และให้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 71.05 รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1 จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.79 ประสบผลสำเร็จ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.06 โดยให้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 และให้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วจำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.72 ประสบผลสำเร็จ 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 โดยให้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.57 และให้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 71.42 รูปแบบการรุกทุกรูปแบบจำนวน 142 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 60 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.25 โดยให้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.66 และให้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 68.33

ตาราง 4 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมนครสวรรค์

รูปแบบการรุก	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ	เลย์ อัพ ช็อต		จัม ช็อต	
					จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2-1-2 หรือ 2-2-1	9	7.63	1	11.11	-	-	1	100
1-2-2	51	43.22	19	37.25	3	15.78	16	84.21
1-3-1	51	43.22	15	29.41	2	13.33	13	86.66
1-4	-	-	-	-	-	-	-	-
หมุนสลัปที่	-	-	-	-	-	-	-	-
รุกแบบรวดเร็ว	7	5.93	5	71.43	2	40.00	3	60.00
รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ	118	100	40	33.89	7	17.50	33	82.50

จากตาราง 4 แสดงว่า

ทีมนครสวรรค์ใช้รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.63 ประสบผลสำเร็จ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.11 โดยใช้ในการยิงประตูแบบ จัม ช็อต 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 จำนวน 51 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.22 ประสบผลสำเร็จ 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.25 โดยใช้ในการยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.78 และใช้ในการยิงประตูแบบ จัม ช็อต 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 84.21 รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1 จำนวน 51 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.22 ประสบผลสำเร็จ 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.41 โดยใช้ในการยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.33 และใช้ในการยิงประตูแบบ จัม ช็อต 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 86.66 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.93 ประสบผลสำเร็จ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 71.43 โดยใช้ในการยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.00 และใช้ในการยิงประตูแบบ จัม ช็อต 3 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 60.00 รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ จำนวน 118 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 40 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.89 โดยใช้ในการยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.50 และใช้ในการยิงประตูแบบจัม ช็อต 33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 82.50

ตาราง 5 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมรวมทั้ง 4 ทีม

รูปแบบการรุก	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ	เลย์ อัพ ช็อต		จัม ช็อต	
					จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2-1-2 หรือ 2-2-1	30	5.46	14	46.66	3	21.42	11	78.57
1-2-2	296	53.92	115	38.85	32	27.82	83	72.17
1-3-1	106	19.31	38	35.84	10	26.31	28	73.68
1-4	-	-	-	-	-	-	-	-
หมุนสลับที่	-	-	-	-	-	-	-	-
รุกแบบรวดเร็ว	117	21.31	63	53.84	32	50.79	31	49.20
รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ	549	100	234	42.62	77	32.90	153	65.38

จากตาราง 5 แสดงว่า

รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 มีการใช้จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.46 ประสบผลสำเร็จ 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.66 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.42 และใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 78.57 รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 มีการใช้จำนวน 296 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.92 ประสบผลสำเร็จ 119 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.85 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.82 และใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 83 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 72.17 รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1 มีการใช้จำนวน 106 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.31 ประสบผลสำเร็จ 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.84 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.31 และใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.68 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว มีการใช้จำนวน 117 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.31 ประสบผลสำเร็จ 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.84 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.79 และใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.20 รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ จำนวน 549 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 234 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.62 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 77 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.90 และใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 153 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 65.38

ตาราง 6 แสดงจำนวนครั้งร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขันของ
ทมิฬนครศรีธรรมราช

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
คนต่อคน	80	48.19	49	61.25
โซน 2-3	-	-	-	-
โซน 1-2-2	-	-	-	-
โซน 1-3-1	16	9.63	8	50.00
บีบบังคับแบบโซน 1-2-2 ครึ่งสนาม	-	-	-	-
บีบบังคับแบบโซน 2-2-1 เต็มสนาม	70	42.16	41	58.57
แบบผสม	-	-	-	-
รวมการป้องกันทั้งหมด	166	100	98	59.03

จากตาราง 6 แสดงว่า

ทมิฬนครศรีธรรมราชใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 80 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.19 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 61.25 การป้องกันแบบโซน 1-3-1 จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.63 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 การป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 2-2-1 เต็มสนาม จำนวน 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.16 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.57 รวมการป้องกันทั้งหมด จำนวน 166 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 98 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.03

ตาราง 7 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมอ่างทอง

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
คนต่อคน	119	76.77	72	60.50
โซน 2-3	16	10.32	8	50.00
โซน 1-2-2	12	12.90	10	50.00
โซน 1-3-1	-	-	-	-
บีบบังคับแบบโซน 1-2-2 ครึ่งสนาม	-	-	-	-
บีบบังคับแบบโซน 2-2-1 เต็มสนาม	-	-	-	-
แบบผสม	-	-	-	-
รวมการป้องกันทั้งหมด	155	100	90	58.06

จากตาราง 7 แสดงว่า

ทีมอ่างทองใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 119 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.77 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 72 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.50 การป้องกันแบบโซน 2-3 จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.32 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 การป้องกันแบบโซน 1-2-2 จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.90 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 รวมการป้องกันทั้งหมด จำนวน 155 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 90 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.06

ตาราง 8 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของ
ทีมกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
คนต่อคน	-	-	-	-
โซน 2-3	119	75.32	78	65.55
โซน 1-2-2	-	-	-	-
โซน 1-3-1	-	-	-	-
บีบบังคับแบบโซน 1-2-2 ครึ่งสนาม	39	24.68	30	76.92
บีบบังคับแบบโซน 2-2-1 เต็มสนาม	-	-	-	-
แบบผสม	-	-	-	-
รวมการป้องกันทั้งหมด	158	100	108	68.35

จากตาราง 8 แสดงว่า

ทีมกรุงเทพมหานครใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2-3 จำนวน 119 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.32 ประสบผลสำเร็จจำนวน 78 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 65.55 การป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1-2-2 ครึ่งสนาม จำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.68 ประสบผลสำเร็จจำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.92 รวมการป้องกันทั้งหมดจำนวน 158 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จจำนวน 108 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 68.35

ตาราง 9 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมนครสวรรค์

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
คนต่อคน	146	100	85	58.21
โซน 2-3	-	-	-	-
โซน 1-2-2	-	-	-	-
โซน 1-3-1	-	-	-	-
บีบบังคับแบบโซน 1-2-2 ครึ่งสนาม	-	-	-	-
บีบบังคับแบบโซน 2-2-1 เต็มสนาม	-	-	-	-
แบบผสม	-	-	-	-
รวมการป้องกันทั้งหมด	146	100	85	58.21

จากตาราง 9 แสดงว่า

ทีมนครสวรรค์ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 146 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จจำนวน 85 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.21 รวมการป้องกันทั้งหมด จำนวน 146 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จจำนวน 85 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.21

ตาราง 10 แสดงจำนวนครั้ง ร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมรวมทั้ง 4 ทีม

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
คนต่อคน	345	55.20	206	59.71
โซน 2-3	135	21.60	86	63.70
โซน 1-2-2	20	3.20	10	50.00
โซน 1-3-1	16	2.56	8	50.00
بيببببببแบบโซน 1-2-2 ครึ่งสนาม	39	6.24	30	76.92
بيببببببแบบโซน 2-2-1 เต็มสนาม	70	11.20	41	58.57
แบบผสม	-	-	-	-
รวมการป้องกันทั้งหมด	625	100	382	61.12

จากตาราง 10 แสดงว่า

การป้องกันแบบคนต่อคน มีการใช้ จำนวน 345 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.20 ประสพผลสำเร็จ 206 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.71 การป้องกันแบบโซน 2-3 มีการใช้ จำนวน 135 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.60 ประสพผลสำเร็จ 86 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 63.70 การป้องกัน แบบโซน 1-2-2 มีการใช้ จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.20 ประสพผลสำเร็จ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 การป้องกันแบบโซน 1-3-1 มีการใช้ จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.56 ประสพผลสำเร็จ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 การป้องกันแบบبيبببببแบบ โซน 1-2-2 ครึ่งสนาม มีการใช้ จำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.24 ประสพผลสำเร็จ 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.92 การป้องกันแบบبيبببببแบบ โซน 2-2-1 เต็มสนาม มีการใช้ จำนวน 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.20 ประสพผลสำเร็จ 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.57รวมการป้องกันทั้งหมด จำนวน 625 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสพผลสำเร็จ 382 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 61.12

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการศึกษารูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 ขั้นตอนการศึกษาและผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อทราบรูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักกีฬาบาสเกตบอลหญิงที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการเลือก 4 ทีมสุดท้ายที่เข้าชิงชนะเลิศในการแข่งขันครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกได้แก่
  - 1.1 เครื่องถ่ายวิดีโอ
  - 1.2 ม้วนเทปวิดีโอ
  - 1.3 เครื่องเล่นวิดีโอ
  - 1.4 เครื่องรับโทรทัศน์

วิธีจัดกระทำข้อมูล

แจกแจงความถี่ของรูปแบบการเล่น ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบการรุก ผลสำเร็จของการรุกด้วยการยิงประตูแบบเลย์ อัฟ ช็อต (Lay – up shot) และ จัม ช็อต (Jump shot) รูปแบบการป้องกัน ผลสำเร็จของการป้องกันที่ใช้ในการแข่งขันของแต่ละทีม และรวมทั้ง 4 ทีม

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการรูก

ทึมนครศรีธรรมราช

1. ใช้รูปแบบการรูกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.21 ประสบผลสำเร็จ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.00 ใช้การยิงประตูแบบ จั้ม ช็อต 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80.00
2. ใช้รูปแบบการรูกแบบ 1-2-2 จำนวน 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.96 ประสบผลสำเร็จ 29 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 39.18 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.20 ใช้การยิงประตูแบบ จั้ม ช็อต 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 82.75
3. รูปแบบการรูกแบบ 1-3-1 จำนวน 34 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.11 ประสบผลสำเร็จ 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.11 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.66 ใช้การยิงประตูแบบ จั้ม ช็อต 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.33
4. รูปแบบการรูกแบบรวดเร็ว จำนวน 43 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.71 ประสบผลสำเร็จ 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.13 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.00 ใช้การยิงประตูแบบ จั้ม ช็อต 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 56.00
5. รูปแบบการรูกทุกรูปแบบ จำนวน 161 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จจำนวน 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.96 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.37 ใช้การยิงประตูแบบ จั้ม ช็อต 53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 71.62

ทึมอ่างทอง

1. ใช้รูปแบบการรูกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.59 ประสบผลสำเร็จ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 72.72 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 ใช้การยิงประตูแบบ จั้ม ช็อต 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.00
2. ใช้การรูกแบบ 1-2-2 จำนวน 78 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.94 ประสบผลสำเร็จ 29 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 39.19 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.82 ใช้การยิงประตูแบบ จั้ม ช็อต 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.17
3. การรูกแบบรวดเร็วจำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.47 ประสบผลสำเร็จ 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.72 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 78.94 ใช้การยิงประตูแบบ จั้ม ช็อต 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.05
4. รูปแบบการรูกทุกรูปแบบ จำนวน 128 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.75 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ช็อต 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.57 ใช้การยิงประตูแบบ จั้ม ช็อต 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.42

ทีมกรุงเทพมหานคร

1. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 จำนวน 93 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 65.49 ประสบผลสำเร็จ 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.86 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ซี่ด 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.94 ใช้การยิงประตูแบบ จัม ซี่ด 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 71.05
2. ใช้การรุกแบบ 1-3-1 จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.79 ประสบผลสำเร็จ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.06 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ซี่ด 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 ใช้การยิงประตูแบบ จัม ซี่ด 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00
3. ใช้การรุกแบบรวดเร็วจำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.72 ประสบผลสำเร็จ 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ซี่ด 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.57 ใช้การยิงประตูแบบ จัม ซี่ด 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 71.42
4. รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ จำนวน 142 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 60 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.25 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ซี่ด 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.66 ใช้การยิงประตูแบบ จัม ซี่ด 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 68.33

ทีมนครสวรรค์

1. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1 จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.63 ประสบผลสำเร็จ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.11 โดยใช้การยิงประตูแบบ จัม ซี่ด 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100
2. ใช้การรุกแบบ 1-2-2 จำนวน 51 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.22 ประสบผลสำเร็จ 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.25 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ซี่ด 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.78 ใช้การยิงประตูแบบ จัม ซี่ด 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 84.21
3. ใช้การรุกแบบ 1-3-1 จำนวน 51 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.22 ประสบผลสำเร็จ 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.41 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ซี่ด 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.33 ใช้การยิงประตูแบบ จัม ซี่ด 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 86.66
4. การรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.93 ประสบผลสำเร็จ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 71.43 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ซี่ด 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.00 ใช้การยิงประตูแบบ จัม ซี่ด 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.00
5. รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ จำนวน 118 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 40 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.89 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ซี่ด 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.50 ใช้การยิงประตูแบบ จัม ซี่ด 33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 82.50

รูปแบบการรุกรวมทั้ง 4 ทีม

1. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 หรือ 2-2-1 จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.46 ประสบผลสำเร็จ 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.66 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ซี่ด 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.42 ใช้การยิงประตูแบบ จัม ซี่ด 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 78.57

2. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 จำนวน 296 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.91 ประสบผลสำเร็จ 115 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.85 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลขี่ อัพ ช็อต 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.82 ใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 83 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 72.17
3. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1-3-1 จำนวน 106 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.30 ประสบผลสำเร็จ 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.84 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลขี่ อัพ ช็อต 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.31 ใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.68
4. ใช้รูปแบบการรุกแบบ รวดเร็ว จำนวน 117 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.31 ประสบผลสำเร็จ 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.84 โดยใช้การยิงประตูแบบ เลขี่ อัพ ช็อต 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.79 ใช้การยิงประตูแบบ จัม ช็อต 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.20

รูปแบบการป้องกัน

ทีมนครศรีธรรมราช

1. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 80 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.19 ประสบผลสำเร็จ 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 61.25
2. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1-3-1 จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.63 ประสบผลสำเร็จ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00
3. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับเต็มสนาม 2-2-1 จำนวน 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.16 ประสบผลสำเร็จ 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.57

ทีมอ่างทอง

1. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคนจำนวน 119 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.77 ประสบผลสำเร็จ 72 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.50
2. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1-2-2 จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.90 ประสบผลสำเร็จ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00
3. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2-3 จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.32 ประสบผลสำเร็จ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00

ทีมกรุงเทพมหานคร

1. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2-3 จำนวน 119 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.31 ประสบผลสำเร็จ 78 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 65.55
2. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1-2-2 ครึ่งสนาม จำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.68 ประสบผลสำเร็จ 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.92

ทีมนครสวรรค์

1. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคนจำนวน 146 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 85 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.21

รูปแบบการป้องกันรวมทั้ง 4 ทีม

1. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 345 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.20 ประสบผลสำเร็จ 206 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.71

2. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2-3 จำนวน 135 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.60 ประสบผลสำเร็จ 86 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 63.70

3. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1-2-2 จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.20 ประสบผลสำเร็จ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00

4. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1-3-1 จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.56 ประสบผลสำเร็จ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00

5. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับครั้งสนาม 1-2-2 จำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.24 ประสบผลสำเร็จ 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.92

6. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับเต็มสนาม 2-2-1 จำนวน 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.20 ประสบผลสำเร็จ 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.57

อภิปรายผล

1. จากการศึกษารูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 ของทีมที่เข้าร่วมการแข่งขันพบว่ารูปแบบการรุกที่ใช้มากที่สุด คือรูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 คิดเป็นร้อยละ 53.92 จะเห็นได้ว่าทุกทีมมีการใช้รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 มากกว่าทุกรูปแบบเลขที่กว่าได้หรือมีการนำมาใช้เล่นมากเป็นอันดับ 1 เมื่อเทียบกับทุกรูปแบบของการรุกและเหมือนกันทุกทีม เป็นเพราะว่าในแต่ละทีมจะต้องมีผู้เล่นที่มีรูปร่างสูงอย่างน้อยทีมละ 2 คน ที่จะยืนทำหน้าที่ในการยิงประตูใกล้ห่วงประตู และสามารถกำบังให้ผู้เล่นฝ่ายเดียวกันเล่นได้ง่าย ที่สำคัญยังสามารถแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูที่ไม่ลงห่วงได้อีก แล้วยังมีอีก 2 คน ที่ยืนบริเวณแนวเขตเส้นโทษหน้าที่ในการยิงประตูระยะกลาง และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ การส่งลูกบอล เพื่อให้เกิดช่องว่างทำให้ง่ายต่อการทำคะแนน ส่วนอีก 1 คนจะยืนบริเวณตรงกลางของสนามและจะอยู่ในเขตที่ยิงประตู 3 คะแนนได้ ซึ่งจะทำหน้าที่หลักคือ ส่งลูกบอลให้กับทุกคนในทีมเพื่อทำคะแนนได้โดยง่าย อีกประการหนึ่งที่ทำให้รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 เป็นรูปแบบที่มีการใช้กันมากที่สุด เป็นเพราะว่า ประเทศไทยได้รับคำนิยามมาจากโค้ชชาวจีน ซึ่งประเทศไทยได้จ้างให้มาทำการสอนให้แก่นักกีฬาทีมชาติไทยเพื่อเข้าร่วมแข่งขันบาสเกตบอลรายการที่สำคัญหลายครั้ง ก็นำรูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 เข้ามาเผยแพร่ทำให้เป็นที่นิยมใช้กันมาก ส่วนความสำเร็จในการรุกแบบ 1-2-2 ซึ่งประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง และค่อนข้างน้อยที่เป็นเช่นนี้ เพราะทุกทีมมีรูปแบบการรุกแบบเดียวกัน ซึ่งทำให้โค้ชกับนักกีฬาที่จะนำประสบการณ์มาปรับปรุงการเล่นและทำให้สามารถป้องกันได้ง่าย ทุกคนทุกทีมก็พร้อมที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดในการป้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพรัตน์ วิโนทัย

(2542 : อัดสำเนา) พบว่ารูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 เป็นรูปแบบการรุกที่ใช้มากที่สุดในการแข่งขันบาสเกตบอลหญิงชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย และยังสอดคล้องกับ วิลคส์ (Wilks 1982 : 135) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 เป็นรูปแบบการรุกโดยมี ผู้เล่นที่มีความสูง 2 คน ยืนอยู่คนละข้างของเส้นหลังและเคลื่อนตัว เพื่อทำการกำกับให้ผู้เล่นฝ่ายเดียวกันรับลูกบอลเมื่อยิงประตูแล้ว โดยเข้าแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตู

ส่วนรูปแบบการรุกที่ประสบผลสำเร็จมากที่สุด คือรูปแบบการรุกแบบรวดเร็วรุกทั้งหมด จำนวน 117 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.31 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.47 โดยคิดเป็นร้อยละจากการรุกทุกรูปแบบของการรุกทั้งหมดจำนวน 549 ครั้ง แต่ถ้าคิดจากจำนวนของการรุกแต่ละรูปแบบก็จะคิดเป็นร้อยละ 53.84 นับว่าเป็นรูปแบบการรุกที่ประสบผลสำเร็จในการรุกมากที่สุด คือประสบผลสำเร็จในการรุกมากกว่าครึ่งของรูปแบบการรุกแบบนี้เพราะรูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว เป็นรูปแบบที่มีการเล่นโดยมีการยิงประตู ในบริเวณใกล้ห่วงประตู ไม่ว่าจะเป็นการยิงประตูแบบเลย์ อัฟ ช็อต หรือการยิงประตูแบบ จัม ช็อต หรือการส่งลูกบอลระยะสั้น ๆ บริเวณใกล้ห่วงแล้วยิงประตูได้กระดานหลัง โดยลูกบอลกระทบกระดานหลังหรือไม่กระทบกระดานหลังก็ได้ และรูปแบบการรุกแบบรวดเร็วจะสามารถทำได้ก็ต่อเมื่อ ผู้เล่นมีการป้องกันที่ดี แย่งลูกบอลได้ดี ส่งลูกบอลได้ดี ยิงประตูได้ดี และต้องมีความเร็ว หรือ ความคล่องตัวสูง ซึ่งประกอบกับฝ่ายป้องกัน ไม่ทันระวังตัวจึงทำให้ฝ่ายรุกฉวยโอกาสในการทำประตูได้ง่ายขึ้น และ ยังมีผลงานวิจัยตรงกับงานวิจัยของ เทพรัดน์ วิโนทัย (2542 : อัดสำเนา) พบว่ารูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว เป็นรูปแบบที่ประสบผลสำเร็จมากที่สุดเหมือนกันแต่จะเห็นได้ว่า รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมีการนำไปใช้การรุก ทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 21.31 ประสบผลสำเร็จมากกว่ารูปแบบการรุกทุกรูปแบบเมื่อเทียบกันแล้ว ถ้า ในการแข่งขันจริง ๆ สามารถทำให้มีการใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมากที่สุดได้ และทีมใดสามารถนำรูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมาใช้ได้ก็จะทำให้ทีมนั้นประสบผลสำเร็จในการรุกมากที่สุดเช่นกัน ถ้าทำได้เช่นนั้น ก็จะทำให้ทีมนั้นเป็นทีมที่ชนะก็ได้ และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ จะเห็นได้ว่าในการแข่งขันครั้งนี้ แต่ละทีมมีการใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วน้อยมากเมื่อเทียบกับการรุกของทุกรูปแบบ ซึ่งในการแข่งขันครั้งนี้ทีมชนะเลิศและรองชนะเลิศเป็นทีมที่ใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมากกว่าทีมที่ได้อันดับ 3 และ อันดับ 4 อย่างชัดเจน ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ทีมที่ได้อันดับ 4 เป็นทีมที่ใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วน้อยที่สุด เมื่อเทียบกันทั้ง 4 ทีมที่ได้เข้ารอบ 4 ทีมสุดท้าย ในการ แข่งขันทีมนครสวรรค์ใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 5.93 จะเห็นได้ว่ามีการใช้ อยู่ในระดับที่น้อยมาก แต่เมื่อใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วแล้วกลับเป็นรูปแบบการรุกที่ประสบผลสำเร็จมากที่สุดของการรุกทุกรูปแบบ ผลการวิจัยครั้งนี้ก็น่าจะทำให้ทราบว่ารูปแบบใดน่าจะนำมาใช้มากที่สุด และถ้าคิดย้อนกลับไปทีมที่ได้อันดับสุดท้ายของทีมที่เข้ารอบ 4 ทีมสุดท้าย น่าจะนำรูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมาใช้ให้มากกว่านี้ ก็อาจจะทำให้ทีมกลับมาเป็นทีมที่ชนะเลิศก็ได้

สำหรับรูปแบบการรุกแบบ 1-4 และรูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่ สาเหตุที่ไม่มีทีมใดใช้รูปแบบทั้ง 2 แบบนี้เลย ในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 อาจจะเป็นเพราะว่า รูปแบบการรุกแบบ 1-4 ผู้เล่นต้องยืนในแนวเดียวกันถึง 4 คน จึงทำให้มีพื้นที่น้อยในการที่จะหลบหนีฝ่ายป้องกันได้ และถ้ามองในแง่ของฝ่ายป้องกันก็เป็นการง่ายสำหรับการป้องกัน เพราะมีพื้นที่ในการป้องกันน้อย และผู้เล่นยืนอยู่ในพื้นที่ใกล้ ๆ กันจึงเหมาะสำหรับการป้องกัน โดยฝ่ายป้องกันไม่ต้องเคลื่อนที่มากก็สามารถป้องกันฝ่ายรุกได้ สาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ทำให้รูปแบบการรุกแบบ 1-4 ไม่เป็นที่นิยมใช้ เพราะผู้ฝึกสอนยังขาดความเข้าใจในการรุกแบบนี้ หรือเข้าใจน้อยมาก จึงทำให้ไม่มีทีมใดใช้รูปแบบการรุกแบบ 1-4 ในการแข่งขันก็ได้

ส่วนรูปแบบการรุกแบบหมุนสลัที่ สาเหตุที่ไม่มีทีมใดใช้รูปแบบการรุกแบบหมุนสลัที่ ในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 โดยเฉพาะทีมหญิง เป็นเพราะว่า รูปแบบการรุกแบบหมุนสลัที่ ต้องใช้ผู้เล่นที่มีความสูงอยู่ในระดับเดียวกันทุกคน ดังคำกล่าวของ วิลคส์ (Wilks 1982 : 121-307) ได้กล่าวไว้ว่า การรุกแบบหมุนสลัที่ จะต้องมีผู้เล่นที่มีความสูงไล่เลี่ยกัน สามารถเล่นได้ทุกตำแหน่ง และมีทักษะในการครอบครองลูกบอล และวิ่งตัดได้ดี แต่ทุกทีมในระดับเยาวชนทีมหญิง ไม่มีทีมใดเลยที่มีคุณสมบัติครบทุกประการ จึงเป็นการยากมากสำหรับการที่จะนำ รูปแบบการรุกแบบหมุนสลัที่ มาใช้ จึงจะทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบใน การรุก และการป้องกัน เช่น ถ้าเกิดหมุนตำแหน่งผู้เล่นแล้วผู้เล่นคนนั้น มีความสูงมากมาอยู่ด้านนอกเขต 3 คะแนน แต่ไม่มีความชำนาญในการยิงประตู 3 คะแนนได้ ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร และในทางกลับกัน หมุนตำแหน่งผู้เล่นที่มีความสูงน้อยมาอยู่ด้านใน หรือใกล้ห่วงประตู ก็ต้องเจอกับฝ่ายป้องกันที่มีผู้เล่นรูปร่างสูงใหญ่ อยู่ในบริเวณนั้น ผู้เล่นฝ่ายรุกก็ไม่สามารถที่จะยิงประตูได้ ถ้าได้ก็จะเป็นการยากที่จะได้คะแนน เพราะเสียเปรียบในด้านของความสูงอย่างชัดเจนด้วยเหตุผลเหล่านี้ จึงทำให้รูปแบบการรุกแบบหมุนสลัที่ ไม่มีทีมใดใช้เลย ในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 แต่ในการเล่นระดับชาติ หรือการแข่งขันในระดับอาชีพ ยังมีรูปแบบการเล่นแบบนี้ใช้กันมาก โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา มีการเล่นกันอย่างแพร่หลาย เพราะการเล่นในระดับนี้ ผู้เล่นส่วนใหญ่จะมีรูปร่างใกล้เคียงกันทุกคน สามารถเล่นได้ทุกตำแหน่ง และมีทักษะในการครอบครองลูกบอล และวิ่งตัดได้ดี จึงสามารถใช้รูปแบบการรุกแบบนี้ได้ เมื่อนำมาใช้ในการแข่งขันก็จะทำให้ มีประสิทธิภาพในการรุกเพิ่มขึ้น ส่วนรูปแบบการรุกแบบหมุนสลัที่ในระดับชาติ มีทีมบาสเกตบอลหญิงทีมชาติไทยได้นำไปใช้ในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 โดยมีโค้ชชาวสหรัฐอเมริกา เป็นผู้ฝึกสอน

อย่างไรก็ดีรูปแบบการรุกทุกรูปแบบเป็นรูปแบบการรุกที่ดีทั้งสิ้น จะทำให้ได้ผลดีอย่างน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับทีมและสถานการณ์หรือเหตุการณ์แบบนี้เหมาะสมกับรูปแบบการรุกแบบใด และมีผู้เล่นแบบไหนจึงเหมาะสมกับรูปแบบการรุกแบบใด เมื่อมองไปอีกด้านหนึ่งของรูปแบบการรุกแบบรวดเร็วที่ประสบผลสำเร็จมากที่สุดนั้น เพราะการรุกแต่ละครั้งของการรุกแบบรวดเร็วจะมีฝ่ายป้องกันน้อยกว่าฝ่ายรุก 1 หรือ 2 คน หรือในบางครั้งอาจจะไม่มีคนป้องกันเลยก็ได้ แต่การรุกตามรูปแบบต่าง ๆ จะมีคนป้องกัน 5 คน ตลอดเกมส์การแข่งขัน ส่วนสิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือรูปแบบการรุกแบบ 1-2-2 เป็นรูปแบบที่ทุกทีมนิยมใช้กันมากที่สุด จึงทำให้หนักกีฬาทุกทีมเกิดความเคยชินและเข้าใจการเล่นแบบ 1-2-2 มาก จึงทำให้ประสบผลสำเร็จในการรุกได้ไม่มากเท่าที่ควรก็ได้

2. จากการศึกษาผลสำเร็จในการรุกรูปแบบต่าง ๆ กับการยิงประตูแบบเลย์ อัพ ช็อต และการยิงประตูแบบ จัม ช็อต พบว่า รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วใช้การยิงประตูแบบเลย์ อัพ ช็อต รวมทั้ง 4 ทีม คิดเป็นร้อยละ 50.79 ซึ่งมีการยิงประตูแบบเลย์ อัพ ช็อต มากกว่าร้อยละ 50 ของการยิงประตูทั้งหมดเป็นเพราะว่าการรุกแบบรวดเร็วส่วนใหญ่จะเป็นการรุกที่ต้องใช้ความเร็วทั้งการเลี้ยงลูกบอลและการส่งลูกบอลในระยะใกล้ ๆ หรือ ใกล้ ๆ ทำให้เป็นการง่ายสำหรับการยิงประตูแบบเลย์ อัพ ช็อต มากกว่าการยิงแบบจัม ช็อต แต่ในทางกลับกัน รูปแบบการรุกแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1, 1-2-2 และ 1-3-1 รวมทั้ง 4 ทีม มีการยิงประตูแบบจัม ช็อต คิดเป็นร้อยละ 72.17-78.57 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการรุกรูปแบบ 2-1-2 หรือ 2-2-1, 1-2-2 และ 1-3-1 ใช้การยิงประตูแบบจัม ช็อต อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดก็ได้ที่เป็นแบบนี้ก็เพราะว่า รูปแบบการรุกทั้ง 3 รูปแบบส่วนใหญ่จะใช้เป็นการรุกเมื่อมีฝ่ายป้องกัน พร้อมทั้งจะป้องกันแล้ว คือมีฝ่ายป้องกันครบทั้ง 5 คน จึงเป็นการยากที่จะสามารถเข้าไป

ยิงประตูแบบเลย์ อัพ ช็อต ได้ เมื่อแต่ละทีมมีคนป้องกันพร้อมทั้ง 5 คนแล้วก็ทำให้มีพื้นที่ในการรุกน้อยตามไป ด้วย เมื่อฝ่ายป้องกัน ป้องกันในพื้นที่ระยะกลางกับระยะใกล้เต็มพื้นที่ครบทั้ง 5 คนแล้วทำให้ฝ่ายรุกไม่สามารถเข้าไปในระยะดังกล่าวได้ ดังนั้นฝ่ายรุกจึงต้องใช้วิธีการยิงประตูแบบจัม ช็อต จะเป็นการเหมาะสมในการเป็นทีมรุก ส่วนผลสำเร็จในการรุกรับการยิงประตูแบบเลย์ อัพ ช็อต และแบบจัม ช็อต พบว่าทีมนครศรีธรรมราช ทีมกรุงเทพมหานคร และทีมนครสวรรค์ ส่วนมากใช้การยิงประตูแบบจัม ช็อต มากกว่าการยิงประตูแบบเลย์ อัพ ช็อต คิดเป็นร้อยละ 68.33-82.50 ซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างมาก แต่จะมีทีมอ่างทองเพียงทีมเดียว ที่ใช้การยิงประตูแบบเลย์ อัพ ช็อต คิดเป็นร้อยละ 53.57 ซึ่งมากกว่าการยิงประตูแบบ จัม ช็อต ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า ทีมอ่างทอง มีลักษณะการเล่นหรือการรุกรุกส่วนใหญ่ จะใช้วิธีการเลี้ยงลูกบอลเข้าไปยิงประตูทางด้านหน้าหัวประตู หรือใช้วิธีการปล่อยลูกบอลเร็ว ที่สำคัญนักกีฬาจะใช้ความสามารถเฉพาะตัวเป็นส่วนใหญ่ซึ่งไม่เหมือนกับทีมอื่น ๆ ที่มีระบบการเล่น หรือมีรูปแบบการรุกรุก และมีการประสานงานภายในทีมกันเป็นอย่างดี

3. ผลการศึกษา รูปแบบการป้องกันในการแข่งขันบาสเกตบอลหญิงกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 ของทีมที่เข้าร่วมการแข่งขันพบว่า รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน เป็นรูปแบบที่ใช้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.20 ทุกทีมได้นำรูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคนไปใช้มากกว่าทุกรูปแบบ ซึ่ง พงษ์ศักดิ์ พลพงษ์ (2516 : 2-3) ได้กล่าวถึงข้อดีของการป้องกันแบบคนต่อคนไว้ว่า การป้องกันแบบคนต่อคนทำให้ผู้เล่นฝ่ายรุกตื่นตัวไม่สามารถทำการเล่นได้ดี ถ้าหากว่าผู้เล่นฝ่ายรุกมีผู้เล่นคนหนึ่งที่มีความสามารถมาก ผู้เล่นฝ่ายป้องกันดี สามารถกำหนดให้ผู้เล่นที่มีความสามารถในการป้องกันในทีมของตัวทำการป้องกันผู้เล่นฝ่ายรุกคนนั้น ได้และการป้องกันแบบนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ คือผู้เล่นฝ่ายป้องกันสามารถเลือกบุคคลทำการป้องกันให้เหมาะสมกับฝ่ายรุก เป็นต้นว่าในด้านความสูงและความสามารถ ที่สำคัญการป้องกันแบบนี้สามารถทำได้หลายวิธีให้เลือกตามความเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน อีกด้านหนึ่งที่ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคนมากเพราะการป้องกันแบบคนต่อคน เป็นการป้องกันแบบมอบหมายให้ ฝ่ายป้องกันแต่ละคนรับผิดชอบผู้เล่นที่ตนรับผิดชอบอยู่เพื่อไม่ให้รุกได้ง่าย ซึ่ง สตาลินและแฮนด์เลอร์ (Satalin and Handler. 1985 : 113-123) ได้กล่าวว่า การป้องกันแบบคนต่อคน เป็นการมอบหมายให้จำกัดการเล่นและการควบคุมผู้เล่นฝ่ายรุกและพยายามควบคุมให้ผู้เล่นฝ่ายรุกออกไปนอกพื้นที่อันตราย และยังมียุทธวิธีตรงกับงานวิจัยของ เทพรัตน์ วิโนทัย (2542 : อัดสำเนา) และ นพดล เกตุประทุม (2536 : อัดสำเนา) พบว่ารูปแบบการป้องกัน แบบคนต่อคนเป็นรูปแบบการป้องกันที่ใช้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันบาสเกตบอลหญิงชิงแชมป์เอเชีย หรือ การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ปี 2535 และในครั้งนี้ก็เช่นเดียวกัน ซึ่งยังมีอีกทีมหนึ่งที่ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคนแบบเดียว ตลอดเกมการแข่งขันไม่มีการเปลี่ยนแปลง คือทีมนครสวรรค์ เป็นทีมที่ได้อันดับ 4 หรืออันดับสุดท้าย ของทั้ง 4 ทีม ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการแข่งขันจริง ๆ แต่ละทีมต้องมีรูปแบบการเล่นหลากหลายรูปแบบที่ผู้ฝึกสอนจะต้องเป็นผู้เลือก เพื่อนำมาใช้ให้เหมาะสมกับลูกทีม มีรูปแบบการรุกรุกและการป้องกันที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตามความเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน

ส่วนรูปแบบการป้องกันที่ประสบผลสำเร็จมากที่สุด คือการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1-2-2 ครั้งสนาม ของทีมกรุงเทพมหานคร ใช้ทั้งหมดจำนวน 39 ครั้ง ป้องกันประสบผลสำเร็จ 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.92 แต่ถ้าคิดรวมกับการป้องกันทุกรูปแบบในจำนวนทั้งหมด 625 ครั้ง ถือว่าเป็นรูปแบบที่มีการใช้น้อยที่สุด และมีทีมที่ใช้เพียงทีมเดียว เมื่อคิดเป็นร้อยละในการใช้ทั้งหมดเพียง ร้อยละ 6.24 ถ้าเป็นไปได้ นำนำมาดัดแปลง

เพื่อนำไปใช้ให้มากกว่านี้ และนำมาใช้ในการแข่งขันได้จริง ๆ ก็อาจทำให้ประสบผลสำเร็จในการป้องกันมากกว่านี้ได้ และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ การป้องกันแบบบีบบังคับ ทำให้คู่ต่อสู้ไม่มีเวลาในการตัดสินใจจึงมีประสิทธิภาพในการรุกลดลง สิ่งที่ตามมา ก็คือ การส่งลูกบอลเสีย หรือเสียการครอบครองลูกบอล จากคำกล่าวของสตาลินกับแฮนด์เลอร์ (Satalin and Handler. 1985 : 113-123) ได้กล่าวถึงการป้องกันแบบบีบบังคับไว้ว่า การป้องกันคู่ต่อสู้ตั้งแต่เริ่มส่งลูกบอลเข้าสู่สนาม หรือครึ่งสนามเพื่อบีบบังคับให้คู่ต่อสู้ส่งลูกบอลเสีย ไม่ให้คู่ต่อสู้ถ่วงเวลา มักใช้กับทีมที่มีคะแนนตามหลังคู่ต่อสู้และกำลังจะหมดเวลาการแข่งขัน พงษ์ศักดิ์ พลະพะงศ์ (2516 : 2) ได้กล่าวว่า ตามความเป็นจริงไม่ว่าจะเป็นการป้องกันแบบใดก็ตาม ย่อมต้องมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ผู้ฝึกสอนทุกคนทราบดีว่าทีมของตนมีความชำนาญด้านไหน และขาดความชำนาญสิ่งใด และย่อมต้องหาทางแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเล่นให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ทั้งการรุกและการป้องกัน การแก้ไขข้อบกพร่องของแต่ละทีม คือ การสร้างความสามารถและความเหนียวแน่น แต่การให้ฝึกมากมายเกินความสามารถของทีม ย่อมมีผลได้ไม่ทำผลลัพธ์ และในท้ายที่สุดความอลเวงของทีมก็เกิดขึ้น ดังนั้นก่อนที่จะฝึกหรือให้ทีมเล่นแบบใดนั้นควรได้เรียนรู้เรื่องผลดีและผลเสียบ้างตามควร ในการแข่งขันไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬาอะไรก็ตามในเกมการเล่นทั้งรูปแบบการรุกและรูปแบบ การป้องกัน ต้องมีความสำคัญมากพอ ๆ กัน เพราะการมีรูปแบบการรุกที่ดีแต่รูปแบบป้องกันไม่ดี คู่ต่อสู้ก็สามารถทำคะแนนได้เช่นกัน นั่นก็คือ การแข่งขันในเกมนั้น ถ้าไม่แพ้ก็ทำได้แค่เสมอ เพราะถ้ารุกได้ก็เสมอตัวแต่ถ้ารุกไม่ได้ก็จะเสียเปรียบทันที ในทางกลับกันถ้ามีรูปแบบการป้องกันที่ดี คู่ต่อสู้ไม่สามารถทำคะแนนได้และถ้าเกิดรุกไปแล้วทำคะแนนได้ ขณะเดียวกันคู่ต่อสู้รู้มาแล้วทำคะแนนไม่ได้ เพราะป้องกันดี และถ้าเล่นอย่างนี้ต่อไปเรื่อย ๆ ก็จะทำให้ทีมชนะ ไม่มีคำว่าแพ้แน่นอน เพราะป้องกันดีคู่ต่อสู้ไม่สามารถทำคะแนนได้ก็ทำให้ทีมเป็นต่อแล้ว

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำการศึกษาแบบการเล่นบาสเกตบอลของนักกีฬาชายในระดับเยาวชน
2. ควรทำการสัมภาษณ์โค้ชเพื่อได้ข้อมูลเพิ่มเติม
3. ควรมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ น้ำหนัก และ ส่วนสูงของทุกทีมที่เข้าร่วม 4 ทีม สุดท้าย
4. ควรมีการเก็บข้อมูลการแข่งขันทุกเกมการแข่งขัน แล้วจึงมาเลือกเอาแค่ทีมที่เข้าร่วม 4 ทีม

สุดท้าย ทำให้มีการศึกษามาตั้งแต่ต้น จากผลการวิจัยผู้ฝึกสอนควรนำรูปแบบต่าง ๆ ของการรุกและการป้องกันไปฝึกนักกีฬาเพื่อเป็นกลยุทธ์และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของทีมบาสเกตบอลในการแข่งขันต่อไป

บรรณานุกรม

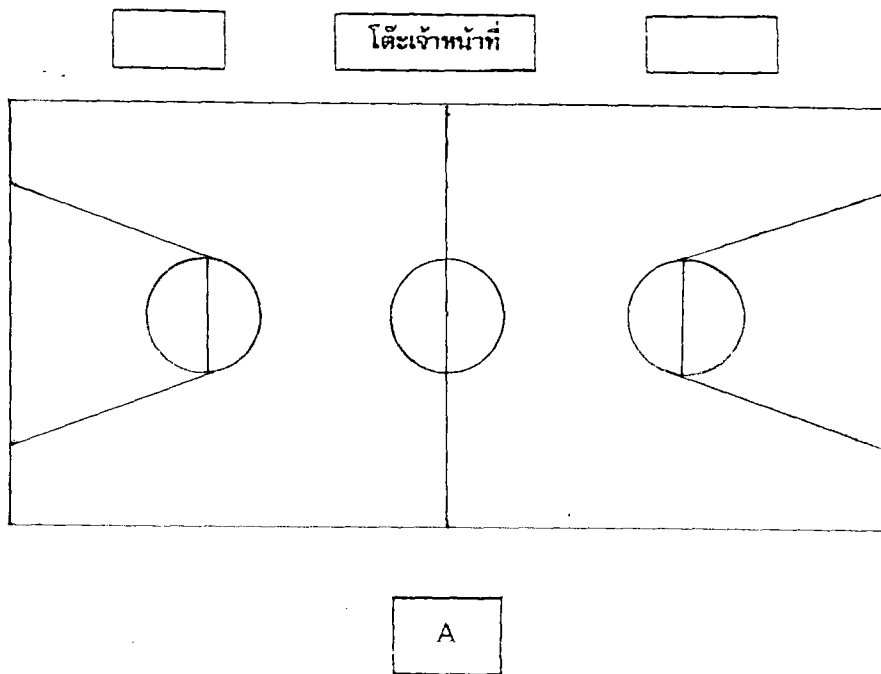
บรรณานุกรม

- กรกต คงทน. (2542). *การวิเคราะห์รูปแบบการยิงประตูฟุตบอลในการแข่งขันฟุตบอลโลก ปี 1998*.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- เฉลี่ย พิมพ์พันธ์. (2529). *บาสเกตบอล*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช.
- เทพรัตน์ วิโนทัย. (2542). *รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลของนักบาสหญิงชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย*
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. 2542 อัดสำเนา.
- เทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย. (2527). *เทคนิคและทักษะการเล่นบาสเกตบอล*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย เจริญทรัพย์มณี. (2539). *บาสเกตบอล1 ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
- นพดล เกตุประทุม. (2536). *การวิเคราะห์รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลในกีฬามหาวิทยาลัยปี 2535*.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- พงษ์ศักดิ์ พลพงษ์. (2516). *บาสเกตบอลการฝึกและการตัดสิน ภาค 2*. อัดสำเนา.
- สถาพร เกษแก้ว. (2542). *รูปแบบการเล่นเซปักตะกร้อในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13* ปริญญาานิพนธ์
กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สมเกียรติ อักษรถึง. (2542). *กติกาบาสเกตบอล*. ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมรรถชัย น้อยศิริ. (2536). *บาสเกตบอล* ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- อุดม พิมพ์พา. (2544). *กติกาบาสเกตบอลฉบับตุลาคม 2000*. คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
_____ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จันทร์เพ็ญ บัวแก้ว เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ภาควิชาพลศึกษา สนามกีฬาแห่งชาติ
เมื่อ 2 พฤศจิกายน 2544.
- Barrow,H.M. and Mcgree R. (1979). *A Pracial Approach to Measurement in Physical Education Philadelphia*
: Lea & Febger.
- Hernandez, Moreno Jose.(1987). "Study About the Analysis of the Play's Action in team Sports Application to
Basketball (Estudion sobre el Analisis De La Accion De Juego En los Deports De Equipo :
Su Apolication Al Baloncesto)," *Dissertation Abstractgs International* 50 : 03C. ; November.
- Hopkiins, David.R. (1977). " A Factor Analysis of Selected Basketball Skill Tests," *Dissertation Abstracts*
International 38 : 155-A ; J uly.

- Satalin, Jim and Handler Fred P. (1985). *Coaching Winning Basketball in The Offensive Zone*. West New York, N.Y. : Parker Publishing Company, Inc.
- Wilkes Glenn. (1982). *Fundamentals of Coaching Basketball*. Dubuque, Iowa : WM.C. Brown Company Publishers.

ภาคผนวก

ตำแหน่งการตั้งกล้องวิดีโอ

A คือ ตำแหน่งการตั้งกล้องวิดีโอ ซึ่งอยู่บริเวณกึ่งกลางของสนาม กล้องวิดีโอสามารถมองเห็นบริเวณสนามบาสเกตบอลได้อย่างชัดเจน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวจันทร์เพ็ญ บัวแก้ว
เกิดวันที่ 13 มีนาคม พุทธศักราช 2521
สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 85/72 ถนนท่าทอง ตำบลตลาด อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2532 ประถมศึกษา จากโรงเรียนวัดควนชिरประดิษฐ์ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2538 มัธยมศึกษา จากโรงเรียนพุนพินพิทยาคม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2539 ประกาศนียบัตรชั้นสูง (พลศึกษา) จากวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร
พ.ศ. 2541 วิทยาศาสตรบัณฑิต (วิทยาศาสตรการกีฬา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
พ.ศ. 2544 การศึกษามหาบัณฑิต (พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร